

**Bonitetno izvješće
Privredne banke Zagreb d.d.
za razdoblje 1. siječnja 2013. - 31. prosinca 2013.**

svibanj, 2014. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	5
2. Strategije i politike upravljanja rizicima	6
2.1. Katalog rizika.....	7
2.2. Strategija upravljanja rizicima	10
2.3. Plan za kapital	10
2.4. Politike upravljanja rizicima	10
2.5. Funkcija kontrole rizika.....	11
2.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom	12
2.7. Ciljevi i politike upravljanja operativnim rizikom	14
2.8. Ciljevi i politike upravljanja tržišnim rizikom	15
2.9. Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti	15
2.10. Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke	16
3. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva.....	17
3.1. Privredna banka Zagreb d.d.	17
3.2. PBZ Card d.o.o.	17
3.3. PBZ stambena štedionica d.d.....	17
3.4. PBZ Leasing d.o.o.....	18
3.5. PBZ Nekretnine d.o.o.	18
3.6. PBZ Croatia osiguranje d.d.	18
3.7. Intesa Sanpaolo Card d.o.o.....	18
4. Jamstveni kapital	20
5. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala.....	22
5.1. Kapitalni zahtjevi prema Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala.....	22
5.2. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala	24
6. Rizik namire i druge ugovorene strane	26
7. Kreditni i razrjeđivački rizik	27
8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika	44
9. Operativni rizik	52
10. Izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke.....	53
11. Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke	55

12. Primici radnika	57
12.1. Informacije o načinu donošenja odluka pri razvoju i donošenju politike primitaka	57
12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka	58
12.3. Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih primitaka koje upotrebljava kreditna institucija	69
12.4. Opis načina na koji se pri mjerenju uspješnosti i utvrđivanju varijabilnih primitaka uzimaju u obzir rizici kojima je izložena ili bi mogla biti izložena kreditna institucija	70
12.5. Agregirane kvantitativne informacije zaposlenika čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti zaposlenika.....	71
13. Tehnike smanjenja kreditnog rizika.....	73
13.1. Metodologija.....	73
13.2. Instrumenti kreditne zaštite.....	74

1. Uvod

Privredna banka Zagreb d.d. (u nastavku: Banka) na temelju članaka 165. i 386. stavak 2. Zakona o kreditnim institucija (N.N., br. 159/2013.) i Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (N.N., 1/2009., 75/2009., 2/2010., 118/2011. i 67/2013., u nastavku: Odluka) javno objavljuje konsolidirano izvješće bonitetnih informacija za razdoblje od 01. siječnja 2013. - 31. prosinca 2013. godine.

U ovom izvješću sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuje gore navedena Odluka.

Izvješće je javno objavljeno na mrežnim stranicama Privredne banke Zagreb d.d. (www.pbz.hr).

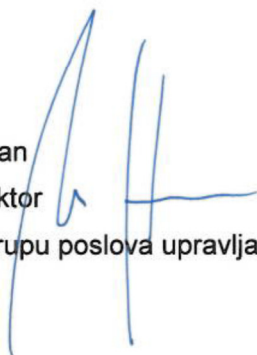
Potpisi ovlaštenih rukovodećih osoba:

Davor Vodanović
izvršni direktor
Sektor računovodstva

Matija Birov
viši izvršni direktor
Sektor za upravljanje rizicima

Miroslav Halužan
viši izvršni direktor
nadležan za Grupu poslova upravljanja ljudskim resursima i organizacijom

2. Strategije i politike upravljanja rizicima

Sustav upravljanja rizicima je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, postupaka i resursa za identificiranje rizika, mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima i praćenje rizika, uključujući utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala te izvješćivanje o rizicima kojima je PBZ Grupa izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima.

Korporativno upravljanje, u smislu sustava upravljanja rizicima, uspostavlja se kroz statut i druge interne akte Banke i članica PBZ Grupe kojima se definiraju uloge, zadaci i odgovornosti nadzornih i upravljačkih tijela te višeg rukovodstva, sustav unutarnjih kontrola i kontrolne funkcije, organizacijska shema i poslovi pojedinih organizacijskih dijelova i funkcija.

Kultura rizika obuhvaća opću svjesnost o rizicima na svim razinama Banke i članica PBZ Grupe te odnos i ponašanje zaposlenika prema i u svezi rizika i upravljanja rizicima.

Proces upravljanja rizicima uključuje redovito i pravovremeno identificiranje, mjerenje/ procjenjivanje, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje i praćenje rizika, kao i izvješćivanje o rizicima kojima je PBZ Grupa izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces upravljanja rizicima uključuje planiranje i praćenje adekvatnosti kapitala, jasno definiranje i dokumentiranje profila rizičnosti te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik.

Apetit za rizik, odnosno sklonost preuzimanju rizika, predstavlja iznos, odnosno razinu rizika koju Grupa smatra prihvatljivom preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem i budućem okruženju, a utvrđuje se prvenstveno na razini PBZ Grupe. Apetit za rizik obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koju Banka smatra prihvatljivom, a definira se internim sustavom limita u odnosu na upravljanje svim materijalnih oblicima rizika

Okvir za upravljanje rizicima uspostavljen je propisanim internim propisima i odlukama. Najznačajniji od njih su Opća pravila za upravljanje rizicima kojima se uspostavlja opći okvir za upravljanje rizicima, Katalog rizika, Strategija upravljanja rizicima, Plan za kapital i Politike upravljanja rizicima. Opis navedenih dokumenata slijedi u nastavku.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.1. Katalog rizika

Katalogom rizika utvrđuju se vrste rizika i njihove definicije koje se primjenjuju u sustavu upravljanja rizicima uspostavljenom na razini PBZ Grupe. U nastavku su navedene vrste rizika obuhvaćene katalogom rizika.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik aktualnog i mogućeg štetnog utjecaja na prihod ili kapital Banke/Grupe koji proizlazi iz štetnih poslovnih odluka ili neprilagodljivosti promjenama u okruženju. Strateški rizik je funkcija kompatibilnosti strateških ciljeva Banke/Grupe, poslovnih strategija i resursa alociranih za ostvarenje tih ciljeva.

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke/Grupe do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mnijenja o poslovnoj praksi Banke/Grupe, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne. Reputacijski rizik obuhvaća rizik gubitka povjerenja u integritet Banke/Grupe do kojeg dolazi zbog ili povezano s drugim rizicima. Reputacijski rizik obuhvaća rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik od gubitka ugleda što ga Banka/Grupa može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima. Reputacijski rizik obuhvaća ekološki rizik koji se odnosi na rizik gubitka ugleda što ga Banka/Grupa može pretrpjeti zbog aktivnosti klijenta koje mogu imati nepovoljan utjecaj na okoliš, zdravlje, sigurnost i očuvanje prirodnih resursa ili zbog kršenja propisa iz područja zaštite okoliša.

Kreditni rizici

Kreditnim rizicima smatraju se:

- osnovni kreditni rizik;
- rezidualni rizik;
- razrjeđivački rizik;
- sekuritizacijski rizik;
- rizik države;
- koncentracijski rizik i
- valutno inducirani kreditni rizik.

Osnovni kreditni rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci/Grupi.

Rezidualni rizik je rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja osnovnog kreditnog rizika kojima se koristi Banka/Grupa manje djelotvorne nego što se očekivalo.

Razrjeđivački rizik je rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

Sekuritizacijski rizik je rizik da se procjena rizika i upravljačke odluke u potpunosti ne zasnivaju na ekonomskom sadržaju poslova sekuritizacije.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.1. Katalog rizika (nastavak)

Kreditni rizici (nastavak)

Rizik države je rizik specifičan za plasmane odobrene izvan Republike Hrvatske u okviru međunarodnih kreditnih i investicijskih aktivnosti, a proizlazi iz gospodarskih i političkih čimbenika koji su specifični za određenu državu, te vezano za provedivost ugovora o plasmanu i mogućnosti realizacije kreditne zaštite unutar pravnog okvira pojedine države u određenom vremenskom razdoblju.

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke/Grupe.

Valutno inducirani kreditni rizik jest rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci/Grupe, a kojemu je Banka/Grupa dodatno izložena zbog odobravanja plasmana u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.

Tržišni rizici

Tržišnim rizicima smatraju se:

- pozicijski rizik u knjizi trgovanja;
- valutni rizik i
- robni rizik u knjizi trgovanja.

Pozicijski rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjene cijene odnosno varijable, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja. Pozicijski rizik u knjizi trgovanja dijeli se na opći pozicijski rizik i specifični pozicijski rizik.

Opći pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta nastale zbog promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala nevezanih uz bilo koju specifičnu karakteristiku toga financijskog instrumenta.

Specifični pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene pojedinačnoga financijskog instrumenta nastale zbog činitelja vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno kod izvedenoga financijskog instrumenta uz izdavatelja osnovnoga financijskog instrumenta.

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja i/ili stavke u knjizi banke. Ova vrsta rizika ne obuhvaća valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.

Robni rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja.

Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke s povezanim valutnim rizikom

Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke s povezanim valutnim rizikom je rizik gubitka zbog nepovoljnih tržišnih kretanja koja se odnose na nepotpuno konsolidirane vlasničke udjele u knjizi banke, a uključuje i valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.1. Katalog rizika (nastavak)

Rizik nekretnina

Rizik nekretnina je rizik gubitka zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta u sektoru nekretnina, a odnosi se na nekretnine u vlasništvu Banke/Grupe.

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik u knjizi banke je rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.

Likvidnosni rizici

Likvidnosni rizici su rizici gubitaka koji proizlaze iz nemogućnosti Banke/Grupe da podmiri svoje postojeće ili očekivane novčane obveze o dospijeću.

Likvidnosnim rizicima smatraju se:

- likvidnosni rizik financiranja i
- tržišni likvidnosni rizik.

Likvidnosni rizik financiranja je rizik da Banka/Grupa neće biti u stanju efikasno ispuniti očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima te potrebe za instrumentima osiguranja, a da ne utječe na svoje redovito dnevno poslovanje ili na vlastiti financijski rezultat.

Tržišni likvidnosni rizik je rizik koji proizlazi iz nemogućnosti Banke/Grupe da jednostavno napravi prijeboj pozicija (eng. offset) ili eliminira te pozicije po tržišnoj cijeni bilo zbog tržišnog poremećaja ili nedovoljne dubine tržišta.

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane su rizici gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik koji se definira kao rizik gubitka zbog utvrđenih naknada ili izrečenih kazni i sankcija proisteklih iz sudskog, upravnog ili drugog postupka po osnovi neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obveza. Operativni rizik uključuje rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka zbog izricanja mjera i kazni, na rizik gubitka zbog neusklađenosti s propisima, standardima, kodeksima i internim aktima, te na rizike povezane sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma. Operativni rizik uključuje rizik informacijskog sustava u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka koji proizlazi iz korištenja informacijske tehnologije odnosno informacijskog sustava.

Osiguravateljni rizik

Osiguravateljni rizik je rizik gubitka zbog smanjenja vrijednosti osigurane imovine, a obuhvaća stvarne ekonomske gubitke i gubitke zbog smanjenja vrijednosti imovine uzrokovanog redovnom revaluacijom tehničkih rezervi i investicija.

Upravljački rizik

Upravljački rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zato što Banka/Grupa zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.2. Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima je dokument kojim Banka, u skladu s poslovnom strategijom, na godišnjoj osnovi na razini PBZ Grupe utvrđuje apetit za rizik, osnovne strateške smjernice planiranja kapitala, ciljeve upravljanja rizicima i osnovna načela ovladavanja rizicima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem PBZ Grupa posluje te uzimajući u obzir stanje poslovnog ciklusa u kojem je PBZ Grupa.

U skladu sa strateškim ciljevima definiranim u Strategiji upravljanja rizicima, rizici preuzeti radi postizanja poslovnih planova i ciljeva moraju biti obuhvaćeni primjereno definiranim sustavom upravljanja rizicima. Sve poslovne aktivnosti i povezani rizici, moraju biti usklađeni sa pravilima definiranim za upravljanje rizicima i definiranim strukturama limita. Stoga, usklađenost strategije upravljanja rizicima i poslovne strategije je jedan od ključnih preduvjeta za izvršavanje redovnih aktivnosti. Usklađenost pozicija sa definiranim limitima izloženosti se prati i o tome se izvješćuje na redovitoj osnovi.

2.3. Plan za kapital

Planom za kapital Banka, na godišnjoj osnovi na razini PBZ Grupe, konkretizira i precizira provođenje strateških ciljeva i smjernica za planiranje kapitala te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na utjecaj makroekonomskih činitelja i promjenu smjera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka udovoljavati kapitalnim zahtjevima u budućnosti, relevantna ograničenja vezana za kapital (npr. učinak izmjene propisa ili donošenja novih propisa), kao i opći plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima (npr. način pribavljanja dodatnoga kapitala, ograničavanje poslovne aktivnosti ili primjena tehnika smanjenja rizika). Uprava Banke na godišnjoj osnovi donosi plan za kapital.

2.4. Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dokumenti kojima Banka, po potrebi, na godišnjoj osnovi na razini PBZ Grupe konkretizira i precizira provođenje strategije upravljanja rizicima. Politike se donose za upravljanje jednim rizikom ili većim brojem rizika, a njima se prvenstveno utvrđuju smjernice za ovladavanje rizicima te osnovni limiti i indikatori u odnosu na koje će se analizirati profil rizičnosti i izloženost rizicima.

Isto tako, sustav upravljanja rizicima uspostavlja se na razini PBZ Grupe te podrazumijeva usklađenost i koordiniranost aktivnosti svih članica PBZ Grupe u pogledu upravljanja rizicima, uključujući usklađenost internih akata članica PBZ Grupe s internim aktima Banke.

Uprava osigurava odgovarajuću primjenu strategije upravljanja rizikom koja se utvrđuje u politikama za upravljanje rizicima za:

- kreditni rizik;
- operativni rizik;
- tržišne rizike;
- kamatni rizik u knjizi banke i
- likvidnosni rizik.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.4. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Uprava Banke redovito analizira profil rizičnosti PBZ Grupe kao i cjelokupnu poziciju Banke uzimajući u obzir faktore koji mogu utjecati na profil rizičnosti Banke. U Banci postoji dobro definiran sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima i adekvatnosti internog kapitala s ciljem osiguravanja pravovremenog informiranja sudionika u sustavu upravljanja rizicima i donositelja poslovnih odluka. Izvješćivanje se, ovisno o vrsti i primatelju izvješća, provodi na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi. Sustav za izvješćivanje i mjerenje rizika u najvećoj mjeri bazira se na Datawarehouse-u (DWH) kao izvoru jedinstvenih podataka za ukupni portfelj te služi i kao baza za kreiranje izvješća o izloženosti rizicima. U široj primjeni DWH obuhvaća aplikacije i posebno organizirane baze podataka te se za različite dijelove procesa upravljanja pojedinim rizikom koristi više aplikacija.

2.5. Funkcija kontrole rizika

Funkcija kontrole rizika organizirana je u makroorganizacijskim jedinicama Grupe za upravljanje i kontrolu rizika – Sektoru za upravljanje rizicima i Uredu za validaciju, osiguravajući usklađenost Banke sa strategijama i politikama upravljanja rizikom. Funkcija kontrole rizika definira i procjenjuje adekvatnost sustava upravljanja rizicima i prati ukupnu izloženost riziku. Cilj funkcije kontrole rizika Banke je kontinuirani rad na uspostavljanju i unaprjeđenju sveobuhvatnog i učinkovitog sustava za kontrolu i upravljanje rizikom, koji je proporcionalan prirodi, obuhvatu i složenosti usluga koje Banka pruža i usklađen sa profilom rizika Banke i Grupe PBZ¹, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve Hrvatske narodne banke i smjernice Intese Sanpaolo SpA.

Funkcija kontrole rizika Banke provodi sljedeće aktivnosti:

- predlaganje Upravi Banke Općih pravila za upravljanje rizicima i pravilnika za upravljanje rizicima (uključujući postupak procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala - ICAAP);
- predlaganje Upravi Banke minimalno potrebne razine implementacije upravljanja rizicima u pojedinim članicama PBZ Grupe za interne akte koje donosi Uprava Banke te detaljnije propisivanje i koordiniranje implementacije minimalnih zahtjeva u članicama PBZ Grupe;
- donošenje metodologija iz područja upravljanja rizicima, uz suglasnost Člana Uprave Banke nadležnog za kontrolu rizika;
- donošenje uputa kojima se detaljno propisuje identificiranje i mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima, praćenje i izvješćivanje o rizicima;
- donošenje uputa kojima se detaljno propisuje provođenje aktivnosti validacije internog sustava za upravljanje rizicima;
- predlaganje Upravi Banke pristupa za izračun adekvatnosti jamstvenog kapitala;
- donošenje priručnika, uputa i metodologija za planiranje, izračun i praćenje adekvatnosti kapitala (jamstvenog i internog);
- predlaganje Upravi Banke strategije upravljanja rizicima i politika upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke odluka o limitima izloženosti sukladno strategiji upravljanja rizicima i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke, višem rukovodstvu i drugim članicama PBZ Grupe aktivnosti za ovladavanje rizicima, sukladno strategiji i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke, višem rukovodstvu i drugim članicama PBZ Grupe integriranje upravljanja rizicima u svakodnevno poslovanje, a posebice u donošenje poslovnih odluka;

¹ U skladu s identificiranim rizicima i njihovoj značajnosti, temeljem identifikacije rizika provedene u prosincu 2012.g. i sažeto prikazane u Mapi identificiranih rizika.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.5. Funkcija kontrole rizika (nastavak)

- predlaganje Upravi Banke pravilnika i metodologija za validaciju internog sustava za upravljanje rizicima;
- provođenje aktivnosti identificiranja rizika, mjerenja/procjenjivanja rizika i testiranja otpornosti na stres;
- analiziranje rizika (uključujući i rizike kod novih proizvoda ili novih tržišta);
- sudjelovanje u izračunu adekvatnosti kapitala;
- praćenje izloženosti rizicima, profila rizičnosti i adekvatnosti kapitala;
- provjeravanje primjene i djelotvornosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima;
- ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima;
- izvještavanje o rizicima i adekvatnosti kapitala višeg rukovodstva Banke, članica PBZ Grupe, Člana Uprave Banke nadležnog za kontrolu rizika, Uprave Banke, Nadzornog odbora Banke, Kreditnog odbora Banke, Sektora za unutarnju reviziju Banke, Odbora za reviziju Banke i Sektora za compliance Banke te po potrebi drugih funkcija i organizacijskih dijelova Banke;
- izvještavanje Intese Sanpaolo SpA o rizicima i adekvatnosti kapitala;
- koordiniranje ispunjavanja zahtjeva Intese Sanpaolo SpA u pogledu upravljanja rizicima u članicama PBZ Grupe;
- predlaganje Upravi Banke Godišnjeg plana rada Funkcije kontrole rizika Banke i donošenje operativnih planova aktivnosti na temelju Godišnjeg plana rada Funkcije kontrole rizika Banke;
- predlaganje Upravi Banke Godišnjeg plana rada funkcije validacije internog sustava za upravljanje rizicima;
- izvješćivanje Uprave Banke te Odbora za reviziju Banke ili Nadzornog odbora Banke o radu Funkcije kontrole rizika Banke;
- izvješćivanje Uprave Banke, te Odbora za reviziju Banke ili Nadzornog odbora Banke o rezultatima rada funkcije validacije internog sustava za upravljanje rizicima.

Pored navedenih poslova, Funkcija kontrole rizika Banke obavlja sve propisane aktivnosti u skladu sa pozitivnim propisima, zahtjevima Intese Sanpaolo SpA, kao i internim aktima Banke.

2.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom

Sustav upravljanja kreditnim rizikom je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti kreditnom riziku, odnosno upravljanju kreditnim rizikom u cjelini, te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture upravljanja kreditnim rizikom.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom (nastavak)

Temeljni elementi sustava upravljanja kreditnim rizikom Banke i Grupe jesu:

1. Strategija upravljanja rizicima te politika upravljanja kreditnim rizikom i s njime povezanim rizicima koja predstavlja konkretizaciju strategije u terminima ukupnog apetita za kreditni rizik, limita te indikatora praćenja profila rizičnosti.
2. Ključni procesi² sustava upravljanja kreditnim rizikom:
  - proces odobravanja plasmana;
  - proces praćenja plasmana;
  - proces ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika;
  - proces klasifikacije plasmana sukladno odlukama HNB-a;
  - proces upravljanja problematičnim plasmanima;
  - proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
  - proces analize portfelja i praćenja kreditnog rizika;
  - proces izračuna adekvatnosti jamstvenog kapitala za kreditni rizik;
  - proces izračuna internog kapitala za kreditni rizik i testiranje otpornosti na stres;
  - proces validacije internog sustava za upravljanje kreditnim rizikom.

Uloge i odgovornosti u ključnim procesima sustava za upravljanje kreditnim rizikom dodijeljene su sljedećim makroorganizacijskim dijelovima:

- Sektor za upravljanje rizicima;
- Sektor za procjenu kreditnog rizika;
- Sektor za naplatu potraživanja;
- Ured za validaciju;
- Sektor za kreditnu administraciju;
- Sektor unutarnje revizije;
- Sektor pravnih poslova;
- Funkcija ugovaranja plasmana, koja je organizirana kroz više organizacijskih dijelova.

Zasebnim internim aktom definirana je i uspostavljena funkcija kontrole rizika čija zaduženja u dijelu kontrole kreditnih rizika obavljaju Sektor za upravljanje rizicima te Ured za validaciju.

Glavne strateške odrednice upravljanja kreditnim rizikom sadržane su u strategiji upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima donosi se u pisanom obliku sukladno Općim pravilima za upravljanje rizicima, a u pogledu upravljanja kreditnim rizikom minimalno obuhvaća:

- ciljeve i osnovna načela preuzimanja kreditnog rizika i
- apetit za kreditni rizik, odnosno razinu rizika kojeg Banka smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju svoje poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju.

---

² Ključni procesi sustava za upravljanje kreditnim rizikom usklađeni su sa zahtjevima Odluke o upravljanju rizicima Hrvatske narodne banke. Radi jednoznačnosti i transparentnosti u definiciji i tumačenju procesa kako su definirani u Zbirci propisa za upravljanje kreditnim rizikom i ARIS modelima Banke, u posebnom dokumentu mapirani su ključni procesi sustava upravljanja kreditnim rizikom s portfeljem procesa Banke.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom (nastavak)

Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja konkretizaciju Strategije za upravljanje rizicima u svrhu jednostavnog i učinkovitog upravljanja ukupnom razinom kreditnog rizika kojeg je Privredna banka Zagreb d.d. spremna preuzeti. Kroz Politiku, koju jednom godišnje zajednički pripremaju poslovne linije i funkcije rizika, a odobrava Uprava Banke, predstavlja se smjer i plan razvoja kreditnog portfelja Banke u predmetnoj poslovnoj godini. Politika obuhvaća sljedeće cjeline:

- pregled općih smjernica i limita za upravljanje kreditnim portfeljem koji proizlaze iz analize okruženja te Strategije za upravljanje rizicima, a Politikom se nadopunjavaju, dalje razrađuju i definiraju.
- pregled pravila i smjernica za pojedina poslovna područja (poslovanje sa stanovništvom i s poduzećima) i segmente klijenata kojima se na operativnoj razini konkretizira preuzimanje i upravljanje kreditnim rizikom.

Smjernice i pravila definirana Politikom upravljanja kreditnim rizikom dalje se ugrađuju u Kreditne priručnike Banke koji predstavljaju operativne dokumente i upute svima zaposlenicima uključenima u kreditne procese. Na taj način, Politika ima za cilj dati smjernice nižim organizacijskim dijelovima kako strukturirati transakcije te ostvariti portfelnjske i budžetske ciljeve, čime ispunjava i svoju ulogu u edukaciji i širenju kulture upravljanja kreditnim rizikom na svim organizacijskim razinama Banke.

2.7. Ciljevi i politike upravljanja operativnim rizikom

Glavni cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikacija i mjerenje (kvantifikacija) rizika čime se omogućava praćenje i primjereno ublažavanje rizika radi usklađivanja sa sklonošću PBZ Grupe izloženosti operativnom riziku.

Identifikacija, mjerenje i praćenje rizika provodi se kroz sljedeće procese:

- prikupljanje i analiza podataka o internim gubicima obuhvaća prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u Banci ili drugoj članici PBZ Grupe i koji su povezani s njihovom izloženošću operativnom riziku;
- prikupljanje i analiza podataka o vanjskim gubicima obuhvaća prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u kreditnim ili financijskim institucijama izvan PBZ Grupe, a ti su događaji povezani s izloženošću tih institucija operativnom riziku i
- proces samodijagnoze koji obuhvaća analizu scenarija i procjenu poslovnog okruženja. Analiza scenarija (SA) obuhvaća kvantifikaciju, odnosno mjerenje operativnog rizika na temelju procjene posljedica mogućih budućih događaja, u smislu njihove učestalosti, prosječnog iznosa te scenarija u najgorem mogućem slučaju. Procjena okruženja (VCO) obuhvaća kvalitativnu ocjenu operativnog rizika po faktorima rizika (uzrocima rizika) na način da se procjenjuje važnost svakog pojedinog faktora rizika te razina njegovog ovladavanja.

Apetit za operativni rizik, odnosno sklonost preuzimanja operativnog rizika na razini PBZ Grupe i pojedinih OR entiteta, definiran je na temelju procjena ukupnih očekivanih i neočekivanih gubitaka, tj. ukupne mjere Value at Risk (VaR) za operativni rizik, dobivene statističkim modelom iz procjena u postupku analize scenarija kao integralnom dijelu procesa samodijagnoze.

Ciljani profil operativnog rizika Grupe detaljno se definira u Politici upravljanja operativnim rizikom koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.8. Ciljevi i politike upravljanja tržišnim rizikom

Glavni cilj modela za upravljanje tržišnim rizikom je osigurati sigurno poslovanje Banke i PBZ Grupe u svrhu održavanja izloženosti tržišnom riziku unutar definiranih granica i pragova.

Okvir za ispravno upravljanje Banke tržišnim rizikom obuhvaća sljedeće elemente:

- načela, pravila, politike, procedure i metode u svrhu upravljanja tržišnim rizikom koje su definirane internim aktima;
- proces upravljanja tržišnim rizikom koji obuhvaća upravljanje, utvrđivanje i mjerenje, praćenje, izvješćivanje;
- jasno definirane uloge i odgovornosti za upravljanje tržišnim rizicima, tj. održavanje ukupne izloženosti unutar dogovorenih standarda i utvrđenih limita;
- učinkovit nadzor Uprave Banke i višeg rukovodstva kroz detaljan i sveobuhvatni sustav informiranja i izvještavanja.

Politikom upravljanja tržišnim rizicima Banka definira svoj apetit prema riziku i to u smislu neočekivanog gubitka (Value at Risk, što predstavlja potencijalnu najveći gubitak unutar jednog dana uz razinu pouzdanosti 99%) i ograničene izloženosti ovisno o vrsti izdavatelja (ograničenja prema izdavatelju).

Dodatno, Banka je uvela dodatne limite u svrhu daljnje kontrole izloženosti tržišnom riziku ili nekom određenom faktoru ili pokretaču tržišnog rizika. Primjeri takvih limita su: ukupni nominalni limit za određeni tip financijskog instrumenta, koncentracijski limit za svakog pojedinog izdavača i slično. Ovi se limiti također detaljno propisuju politikom tržišnog rizika i periodično revidiraju.

VaR i drugi limiti se izračunavaju i prate svakodnevno i o njima se izvješćuju sve relevantne poslovne funkcije i funkcija kontrole rizika, uključujući i Upravu Banke.

Ciljani profil tržišnog rizika Grupe detaljno se definira politikama upravljanja tržišnim rizikom koje su usvojile Uprava i Nadzorni odbor Banke.

2.9. Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti

Glavni cilj modela upravljanja likvidnošću je osigurati sigurno poslovanje Banke/Grupe, u svrhu održavanja izloženosti riziku likvidnosti unutar definiranih granica i pragova.

Okvir upravljanja rizikom likvidnosti koji Banka/Grupa primjenjuje obuhvaća sljedeće elemente:

- politiku upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa strategijom;
- jasno definirane menadžerske odgovornosti i poslovanje u skladu s definiranim pravilima i utvrđenim limitima;
- interne i eksterne (regulatorne) limite;
- sustav za mjerenje, procjenu, praćenje i izvješćivanje o izloženosti riziku likvidnosti i
- okvir za utvrđivanje potencijalne krize likvidnosti i eventualna provedba plana za upravljanje likvidnošću u slučaju krize.

Eksterni standardi Hrvatske narodne banke predstavljaju limite koje je ona propisala i odnose se na:

- obvezne rezerve kod Hrvatske narodne banke;
- minimalni zahtijevani iznos deviznih potraživanja;
- minimalni pokazatelj likvidnosti (>1);

ostale regulatorne standarde koje je propisala Hrvatska narodna banka.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

2.9. Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti (nastavak)

Interni standardi za upravljanje likvidnošću predstavljaju sljedeće osnovne modele za mjerenje rizika likvidnosti :

- limit za izloženost dugu na tržištu novca naprema cjelokupnoj depozitnoj osnovi;
- kratkoročni gap;
- testiranje otpornosti na stres;
- praćenje rezervi likvidnosti i tržišne raspoloživosti;
- pokazatelji koncentracije;
- limiti za strukturalni rizik likvidnosti i
- rani pokazatelji upozorenja na krizu likvidnosti.

Ciljani profil rizika likvidnosti Grupe detaljno se definira u Politici upravljanja rizikom likvidnosti koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

2.10. Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke

Glavni cilj modela upravljanja kamatnim rizikom je osigurati sigurno poslovanje Banke kako bi se izloženost kamatnom riziku održavala unutar definiranih limita i određenih pragova.

Okvir ispravnog upravljanja kamatnim rizikom koji Banka primjenjuje obuhvaća sljedeće elemente:

- sustav za mjerenje, procjenu i izvješćivanje o izloženosti kamatnom riziku;
- dokumentaciju za upravljanje kamatnim rizikom s jasno definiranim okvirom, smjernicama, modelima i pretpostavkama koje se koriste u procesu upravljanja kamatnim rizikom;
- jasno definirane menadžerske odgovornosti i poslovanje u skladu s definiranim pravilima i utvrđenim limitima i
- učinkovit nadzor Uprave Banke i višeg rukovodstva kroz detaljan i sveobuhvatni sustav informiranja i izvještavanja.

Za procjenu i praćenje izloženosti kamatnom riziku Banka primjenjuje eksterne i interne standarde.

Eksterni standardi Hrvatske narodne banke predstavljaju regulatorne limite koje je propisala Hrvatska narodna banka i odnose se na dovoljnu razinu jamstvenog kapitala Banke koja bi osigurala pokriće za procijenjenu³ promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke.

Interni standardi za upravljanje kamatnim rizikom u PBZ d.d predstavljaju sljedeće osnovne modele za mjerenje kamatnog rizika:

- prikupljanje i analiza podataka koji se odnose na kamatno osjetljive stavke u knjizi banke;
- *repricing gap* analiza;
- analiza ekonomske vrijednosti kapitala;
- osjetljivost neto kamatnog prihoda;
- izračun rizika krivulje prinosa;
- testiranje otpornosti na stres;
- procjena rizika osnovice
- procjena rizika opcija
- Value at Risk (VaR)⁴ i
- Ekonomski kapital⁵.

Ciljani profil kamatnog rizika Banke detaljno se definira u Politici upravljanja kamatnim rizikom koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

³ Metodologija koja se koristi za procjenu promjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisana je od strane Hrvatske narodne banke.

⁴ Bit će implementirano nakon ispunjenja tehničkih preduvjeta.

⁵ Bit će implementirano nakon ispunjenja tehničkih preduvjeta.

3. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva

Privredna banka Zagreb d.d. je nadređena kreditna institucija u Republici Hrvatskoj te je obveznica javnog objavljivanja bonitetnih informacija na konsolidiranoj osnovi.

Na dan 31. prosinca 2013. godine PBZ Grupa se sastojala od Privredne banke Zagreb, 4 ovisna društava i 2 pridružena društva.

Značajna razlika u sastavu Grupe u odnosu na prethodnu godinu je prodaja cjelokupnog ulaganja u PBZ Invest d.o.o., do tada u vlasništvu Privredne banke Zagreb, VUB Asset Managementu iz Slovačke (koji je dio Intesa Sanpaolo Grupe). Kao dio transakcije, Banka je stekla 9,32 posto udjela u temeljnom kapitalu VUB Asset Management.

Sastav Grupe i kratak opis svakog od društava predočeni su u daljnjem tekstu.

3.1. Privredna banka Zagreb d.d.

Privredna banka Zagreb d.d. osnovana je 1966. godine, te je kontinuirano jedna od vodećih financijskih institucija na hrvatskom tržištu s utvrđenom bazom poslovanja i nacionalno poznatom markom proizvoda. Nakon uspješno provedene privatizacije u prosincu 1999. godine PBZ je postala članica Grupe Intesa Sanpaolo - najveće talijanske bankarske grupe i jedne od najvažnijih financijskih institucija u Europi. Ovo partnerstvo, koje svojim udjelom u Banci podržava i Europska banka za obnovu i razvoj, omogućilo je zadržavanje postojeće poslovne strategije usmjerene na moderno bankarstvo i nove proizvode, čime je potvrđen ugled dinamične i moderne europske banke koja zadovoljava potrebe tržišta i svojih klijenata.

Koristeći se poslovnim i upravljačkim standardima matične banke, Privredna banka Zagreb d.d. nastavila je razvoj strateške orijentacije moderne, klijentima usmjerene te tehnički inovativne i univerzalne financijske institucije. PBZ je orijentirana na kontinuirano unapređenje poslovanja, kao i na jačanje pozicije tržišnog lidera u ponudi najboljih bankarskih proizvoda kroz optimalnu kombinaciju tradicionalnih i modernih kanala distribucije. Takav nastup omogućuje kontinuirano određivanje standarda najviše kvalitete pri inovaciji proizvoda i usluga u ponudi prema domaćim i međunarodnim klijentima. Danas Privredna banka Zagreb d.d. je moderna i dinamična financijska institucija, lider na hrvatskom financijskom tržištu. S nacionalnom mrežom podružnica i poslovnica, te ostalim bankarskim i nebankarskim članicama Grupe, PBZ je jedna od rijetkih banaka koje pružaju usluge diljem zemlje.

3.2. PBZ Card d.o.o.

Društvo je osnovano krajem prosinca 2005. godine sa ciljem da upravlja potpunim kartičnim poslovanjem PBZ Grupe. Tako je spajanjem svih kartičnih brandova – American Express, MasterCard i Visa osnovana najjača kartična institucija u regiji. PBZ Card i u budućnosti želi biti predvodnik u uvođenju novih, inovativnih proizvoda i razvoju novih tehnologija. Njegova strategija je zadržati vodeći položaj u kartičnom poslovanju i nastaviti daljnji proboj i rast tržišnog udjela Privredne banke Zagreb d.d. u kartičnom poslovanju.

3.3. PBZ stambena štedionica d.d.

PBZ stambena štedionica d.d. treća je po veličini stambena štedionica na hrvatskom tržištu, a osnovana je od strane Privredne banke Zagreb d.d. Društvo u ponudi ima tri vrste štednje: Prima, Osnovnu i Zlatnu štednju. Prima i Osnovna vrsta štednje namijenjeni su klijentima koji žele iskoristiti stambene kredite iznimno povoljnih kamatnih stopa dok je Zlatna štednja namijenjena klijentima čija je osnovna namjera dugotrajna štednja.

3. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva (nastavak)

3.4. PBZ Leasing d.o.o.

PBZ Leasing d.o.o. u potpunom je vlasništvu Privredne banke Zagreb d.d. U početku se bavio procjenom nekretnina i restrukturiranjem javnog stambenog fonda. Tijekom 1995. godine društvo je počelo odobravati kredite za kupnju automobila plasirajući sredstva Privredne banke Zagreb d.d. U posljednjih nekoliko godina leasing je postao sve važnija aktivnost ovog društva, pa je kroz financijski i operativni leasing znatno proširilo poslovanje u najmovima nekretnina, službenih automobila, jedrilica i tehnološke opreme.

3.5. PBZ Nekretnine d.o.o.

PBZ Nekretnine d.o.o. je društvo u potpunom vlasništvu Privredne banke Zagreb d.d. osnovano početkom 1999. godine. Banka ga je osnovala kako bi klijentima ponudila kompletne usluge u vezi s nekretninama i ulaganjima u poslovne projekte. Aktivnosti društva obuhvaćaju promet nekretninama, usluge vezane uz promet nekretninama, iznajmljivanje nekretnina, gradnju, planiranje, nadzor gradnje, vrednovanje gradnje, procjenu vrijednosti nekretnina, izradu studija o izvedivosti ulaganja te pravni nadzor radova.

3.6. PBZ Croatia osiguranje d.d.

PBZ Croatia osiguranje d.d. je društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Osnovano je 2001. godine u skladu s izmjenama hrvatskoga mirovinskog zakonodavstva i zajednički je projekt Privredne banke Zagreb d.d. i Croatia osiguranja d.d. s vlasništvom po 50 posto. Glavne aktivnosti PBZ Croatia osiguranja d.d. obuhvaćaju osnivanje i upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Nakon početnog procesa prikupljanja članova fond PBZ Croatia osiguranja postao je jedan od triju najvećih obveznih mirovinskih fonda u Hrvatskoj. U uspješnom upravljanju fondovima PBZ Croatia osiguranje d.d. oslanja se na dosadašnja pozitivna iskustva u upravljanju investicijskim fondovima Grupe Intese Sanpaolo SpA, te na suradnju s njezinim odjelom za upravljanje imovinom.

3.7. Intesa Sanpaolo Card d.o.o.

Intesa Sanpaolo Card d.o.o. osnovano je 2009. godine od strane Intese Sanpaolo Holding International, Privredne banke Zagreb d.d. i Banke Koper. Privredna Banka Zagreb d.d. je vlasnik 31,2 posto dioničke glavnice, stečene u zamjenu za poslovnu jedinicu za "processing" koja je odvojena od društva PBZ Card d.o.o., te izravno kapitalno ulaganje. Društvo je utemeljeno na osnovi komplementarnih snaga dvaju najjačih kartičnih poduzeća unutar ISP Grupe, Privredne Banke Zagreb d.d. i Banke Koper, te njihove tranzicije iz lokalnih kompanija u međunarodne organizacije. ISP Card d.o.o. pruža široku paletu usluga kako bi zadovoljila potrebe klijenata. Sve usluge i rješenja skrojeni su po potrebi regionalnih, domaćih tržišta ili individualnih potreba klijenta.

3. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva (nastavak)

U nastavku su prikazane razlike u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Tablica 1. Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi			Konsolidacija sukladno MSFI	
		Metoda konsolidacije		Društva/odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Metoda konsolidacije	
		Puna	Proporcionalna		Puna	Metoda udjela
Kreditna institucija	Privredna banka Zagreb d.d.	X			X	
	PBZ stambena štedionica d.d.	X			X	
Financijska institucija	PBZ Card d.o.o.	X			X	
	PBZ Leasing d.o.o.	X			X	
	ISP Card d.o.o.			X		X
Društvo za pomoćne usluge	PBZ Nekretnine d.o.o.	X			X	
Društvo za upravljanje	PBZ Croatia osiguranje d.d.		X			X

4. Jamstveni kapital

Jamstveni kapital kreditne institucije jest iznos izvora sredstava koji je kreditna institucija dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima. Sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama banke su dužne održavati odgovarajuću visinu jamstvenog kapitala, a sukladno rizicima koje je banka preuzela u svom poslovanju. Ove odredbe, koje su Zakonom propisane za kreditne institucije, trebaju se primjenjivati i na razini grupe kreditnih institucija.

Jamstveni kapital PBZ Grupe iznosi 12.106 milijuna kuna, a najvećim dijelom se sastoji od najstabilnijih i najpostojanijih izvora sredstava - uplaćenih redovnih dionica te rezervi i zadržane dobiti koja se svake godine povećava odlukom Glavne skupštine, usmjeravajući dio ostvarene neto dobiti Grupe u njezin kapital.

Osnovni kapital PBZ Grupe uključuje uplaćene redovne dionice Privredne banke Zagreb d.d., razne vrste rezervi čije formiranje nalaže Zakon o trgovačkim društvima (zakonske, statutarne i ostale rezerve), zadržanu dobit i dobit tekuće godine umanjenu za izglasane dividende.

S obzirom na odredbe u Zakonu o kreditnim institucijama, Osnovni kapital je umanjen za nematerijalnu imovinu, nerealizirane gubitke s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine koja je raspoređena u portfelj imovine koja je raspoloživa za prodaju, te za vlastite dionice.

Odbitnu stavku kojom je umanjen bruto Jamstveni kapital predstavlja kapitalno ulaganje Banke u društvo ISP Card d.o.o. Zagreb.

PBZ ne posjeduje hibridne, odnosno podređene instrumente te nema dopunski kapital I i II.

Stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala na 31. prosinca 2013. iznosi 24,33 posto.

4. Jamstveni kapital (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz stavaka jamstvenog kapital PBZ Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine.

Tablica 2. Struktura jamstvenog kapitala

Jamstveni kapital (u milijunima kn)	Iznos
Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	3.401
<ul style="list-style-type: none"> • Uplaćene redovne dionice • Vlastite dionice 	3.477 (76)
Rezerve i zadržana dobit	8.823
<ul style="list-style-type: none"> • Rezerve • Kapitalna dobit od kupnje i prodaje vlastitih dionica • Zadržana dobit • Dobit tekuće godine 	241 58 8.194 330
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	12.224
Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Nematerijalna imovina	(90)
Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	(18)
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	(108)
Ukupno osnovni kapital	12.116
Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke	12.116
<ul style="list-style-type: none"> • Potraživanja i potencijalne obveze (po povlaštenim uvjetima) prema osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom • Ulaganja u kapital društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u RH 	- (10)
Ukupno odbitne stavke od jamstvenog kapitala	(10)
JAMSTVENI KAPITAL	12.106

5. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala

5.1. Kapitalni zahtjevi prema Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala

Sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, PBZ Grupa izračunava kapitalne zahtjeve za sljedeće rizike:

- kreditni rizik – primjenom standardiziranog pristupa;
- operativni rizik – primjenom kombinacije standardiziranog i naprednog pristupa i
- tržišni rizik – primjenom standardiziranog pristupa, te

održava adekvatnost kapitala u skladu s regulatornim propisima tj. na razini većoj od minimalno propisanih 12%.

Pregled kapitalnih zahtjeva PBZ Grupe izračunat u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija dan je u sljedećoj tablici.

5. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala (nastavak)

5.1. Kapitalni zahtjevi prema Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala (nastavak)

Tablica 3. Iznosi kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika (u milijunima kn)	Iznos
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Kapitalni zahtjevi prema središnjim državama i središnjim bankama	18
Kapitalni zahtjevi prema tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave	60
Kapitalni zahtjevi prema javnim državnim tijelima	23
Kapitalni zahtjevi prema multilateralnim razvojnim bankama	-
Kapitalni zahtjevi prema institucijama	143
Kapitalni zahtjevi prema međunarodnim organizacijama	-
Kapitalni zahtjevi prema trgovačkim društvima	1.473
Kapitalni zahtjevi prema stanovništvu	3.309
Kapitalni zahtjevi u obliku pokrivenih obveznica	-
Kapitalni zahtjevi u obliku udjela u investicijskim fondovima	15
Ostali kapitalni zahtjevi	223
Ukupan kapitalni zahtjev za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa	5.264
od čega:	
• <i>osigurano nekretninom</i>	146
• <i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>	274
• <i>visokorizična potraživanja</i>	3
• <i>sekuritizacijske pozicije</i>	-
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
Kapitalni zahtjevi za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	-
Kapitalni zahtjevi za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	2
Kapitalni zahtjevi za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire	3
Kapitalni zahtjev za rizik namire/isporuke	-
Kapitalni zahtjev za valutni rizik	41
Kapitalni zahtjevi za robni rizik	-
Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	46
Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za rizik druge ugovorne strane	11
Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za prekoračenje dopuštenih izloženosti	-
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom standardiziranog pristupa (TSA)	242
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom naprednog pristupa (AMA)	407
Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	649
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA	5.970

5. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala (nastavak)

5.2. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala

U skladu s Odlukom o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije, Banka izračunava potrebni interni kapital kojime se, nasuprot regulatornom kapitalnom zahtjevu, obuhvaća više vrsta rizika te se koriste interno razvijene metodologije uzimajući u obzir strateške ciljeve, makroekonomsko okruženje, interne standarde/procese i složenost poslovanja Banke i Grupe.

Proces procjene adekvatnosti internog kapitala (u nastavku: ICAAP) u PBZ Grupi je uspostavljen radi ispunjavanja regulatornih zahtjeva Hrvatske narodne banke kao i Grupe Intesa Sanpaolo uzimajući u obzir potrebe menadžmenta Banke.

PBZ ICAAP u potpunosti je integriran u sustav upravljanja rizicima PBZ Grupe na način da uključuje redovito utvrđivanje, mjerenje/procjenjivanje i praćenje svih utvrđenih rizika koji mogu imati negativan utjecaj na postizanje ciljeva Grupe PBZ, uključujući utvrđivanje strategije za upravljanje rizicima, politika rizika te sukladno tome apetita za rizik Grupe PBZ.

PBZ ICAAP se provodi na razini Grupe PBZ najmanje jednom godišnje kroz sljedeće faze:

1. Identificiranje rizika
  - procjenjuje postojanje i značajnost svakog rizika iz Kataloga rizika PBZ-a na razini svakog člana PBZ Grupe. Identificiranje se provodi uz primjenu ranije usvojene Metodologije za identificiranje rizika.
2. Utvrđivanje tretmana identificiranog rizika
  - za svaki identificirani rizik donosi se odluka o tretmanu. Tretman može biti a) kvantitativan, što znači da će PBZ Grupa održavati interni kapital za taj rizik, ili b) kvalitativan, što znači da Banka neće održavati kapital, ali će imati uspostavljen dobro definiran i dokumentiran sustav upravljanja rizicima za dotični rizik.
3. Izračun potrebnog internog kapitala
  - za sve rizike obuhvaćene kvantitativnim tretmanom, Banka razvija metodologiju za izračun potrebnog internoga kapitala koja je manje ili više usklađena sa standardima Grupe ISP i periodično izračunava ukupni potrebni interni kapital. Nasuprot regulatornom kapitalom zahtjevu, potrebni interni kapital obuhvaća širu listu rizika i koristi interno razvijene metodologije.
4. Izračun raspoloživog internog kapitala
  - nasuprot regulatornom kapitalu, raspoloživi interni kapital je definiran internim aktima u širem smislu, s mogućnošću uključivanja profita tekuće godine, šireg opsega hibridnih instrumenata, prekomjernih rezervacija (npr. kad je iznos rezervacija veći od očekivanih gubitaka i slično).
5. Izračun i održavanje adekvatnosti internog kapitala
  - Banka mora održavati adekvatnost internog kapitala na sličan način na koji održava adekvatnost regulatornog kapitala. U svakom trenutku raspoloživi interni kapital (ili raspoloživi financijski resursi) moraju biti veći od internog kapitalnog zahtjeva ili drugog interno propisanog limita. Banka izračunava adekvatnost internog kapitala na polugodišnjoj osnovi.

5. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala (nastavak)

5.2. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala (nastavak)

6. Testiranje otpornosti na stres
  - osim internog kapitala izračunatog u osnovnom scenariju, Banka provodi testiranje otpornosti na stres i procjenjuje učinak prognoziranih šokova na adekvatnost internog kapitala.
7. Planiranje adekvatnosti internog kapitala
  - s obzirom da je ICAAP orijentiran na buduće razdoblje, Banka procjenjuje dostatnost internog kapitala za nadolazeće razdoblje, prognozira adekvatnost internog kapitala prema osnovnim i stresnim scenarijima i razvija plan za pribavljanje kapitala ako se to pokaže nužnim (uključujući podobne instrumente kapitala, izvor i način pribavljanja dodatnog kapitala i slično). Provedena analiza se službeno naziva planom za kapital i integrirana je u proces godišnjeg budžetiranja.
8. Integriranje ICAAP-a u upravljanje Grupe PBZ
  - proces procjene adekvatnosti internoga kapitala implementiran je u svakodnevno upravljanje ponajprije kroz alokaciju internog kapitala na organizacijske jedinice. Razvoj modela korištenja internog kapitala u mjerenju profitabilnosti je u razvoju.
9. Vlastita procjena ICAAP-a.
10. Izvješćivanje
  - uključuje interno i regulatorno izvješćivanje. U svrhu regulatornog izvješćivanja priprema se sveobuhvatno izvješće o primjeni postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i njegovim rezultatima (PBZ izvješće o ICAAP-u) i podnosi Hrvatskoj narodnoj banci na godišnjoj osnovi. Izvješće o ICAAP-u sadrži rezultate izračuna potrebnog internog kapitala temeljem ostvarenih rezultata poslovanja na kraju godine te se dostavlja HNB-u u travnju svake godine, počevši od 2011.

Na razini PBZ Grupe, potrebni interni kapital održava se za sljedeće rizike:

- osnovni kreditni rizik;
- valutno inducirani kreditni rizik;
- koncentracijski rizik;
- rizik nekretnina
- rizik vlasničkih udjela u knjizi banke
- operativni rizik;
- strateški rizik;
- kamatni rizik;
- tržišni rizik i
- rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju.

Za ostale identificirane rizike na razini PBZ Grupe ne izračunava se interni kapitalni zahtjev, već se definira niz strateških smjernica, metoda, kriterija i procesa s ciljem odlučivanja i provedbe odluka o prihvaćanju, izbjegavanju, smanjenju/kontroliranju i prijenosu rizika.

6. Rizik namire i druge ugovorene strane

Rizikom namire i druge ugovorne strane upravlja se unutar okvira za upravljanje tržišnim rizikom. Okvirom za upravljanje rizikom namire i druge ugovorne strane obuhvaćene su sve transakcije riznice, a samo mjerenje rizika temelji se na programskom alatu KGR koji se koristi za praćenje rizika u realnom vremenu na osnovi jasne metodologije izračuna izloženosti riziku za autorizirane proizvode riznice. Metodologije za dodjelu kreditnih limita za izloženost riziku druge ugovorne strane definirane su internim aktima kojima se jasno definiraju poslovna pravila i postupci u procesu odobravanja limita poslovnim subjektima uz definiranje predložaka i dokumentacije koje Banka koristi u procesu odobravanja limita.

Kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane Banka/Grupa računa za izvedene financijske instrumente i transakcije povezane s vrijednosnim papirima.

Za izvedeni financijski instrumenti Grupa koristi metodu tržišne vrijednosti prema kojoj je izloženost zbroj:

- tekućeg troška zamjene ugovora koji predstavlja njegovu pozitivnu tekuću tržišnu vrijednost i
- potencijalne izloženosti riziku druge ugovorne strane ugovora pri čemu potencijalna izloženost predstavlja umnožak zamišljenog ili nominalnog iznosa pojedinog ugovora i odgovarajućeg postotka.

Za potrebe iskazivanja rizika druge ugovorne strane u slučaju repo i obratnih repo transakcija u knjizi trgovanja i knjizi banke Banka primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala.

U nastavku je tablični prikaz bruto pozitivne fer vrijednosti gore navedenih ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata i repo i obratno repo ugovora.

Tablica 4. Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorene strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata

Izloženost riziku druge ugovorne strane (u milijunima kuna)	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz derivatnih instrumenata
Repo i obratni repo ugovori	694	-	694	(592)	110
Izvedeni financijski instrumenti	26	-	26	-	26
UKUPNO	720	-	720	(592)	136

Tablica 5. Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primijenjenim metodama

Primijenjene metode na dan 31. prosinac 2013. (u milijunima kuna)	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
Metoda tržišne vrijednosti	26
Složena metoda financijskog kolaterala	690
UKUPNO	716

7. Kreditni i razrjeđivački rizik

U cilju primjerenog utvrđivanja gubitaka koji proizlaze iz preuzetog kreditnog rizika, Banka, u skladu s Odlukom HNB-a o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza, te sukladno internim pravilima raspoređuje potraživanja u tri šire kategorije (bez obzira na to da li je riječ o pojedinačno značajnim izloženostima ili izloženostima koje pripadaju portfelju malih kredita), a to su:

- plasmani za koje nisu identificirani dokazi o umanjenju njihove vrijednosti na pojedinačno osnovi (rizična skupina A);
- plasmani za koje su identificirani dokazi o djelomičnom umanjenju njihove vrijednosti, odnosno djelomično nadoknadivi plasmani (rizične skupine B1, B2 i B3);
- plasmani za koje su identificirani dokazi o umanjenju vrijednosti u visini njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti, odnosno potpuno nenadoknadivi plasmani (rizična skupina C).

Dokazima o postojanju gubitka i potrebi umanjenja vrijednosti predstavlja pojava jednog ili više prošlih događaja koji nepovoljno utječu na urednost podmirivanja obveza dužnika prema Banci, a koji su se pojavili od trenutka početnog priznavanja potraživanja do njegove ponovne procjene. Dokazima o gubicima se smatraju:

- evidentne znatne financijske teškoće dužnika;
- kršenje ugovora, primarno neurednost u podmirivanju obveza prema Banci (nenaplaćena potraživanja iznad praga materijalnosti od HRK 1750 kuna, a u kontinuitetu starija od 90 dana) te restrukturiranja potraživanja uslijed značajnog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika;
- postojanje realne vjerojatnosti pokretanja stečajnog postupka ili poduzimanje druge pravne radnje (financijske reorganizacije) koja je uzrokovana financijskim stanjem dužnika.

Ako dokaz o gubitku ne postoji, potraživanja se raspoređuju u rizičnu skupinu A. Banka provodi umanjenje vrijednosti plasmana klasificiranih u rizičnu skupinu A, a na račun latentnih gubitaka koji su se već ostvarili u portfelju, ali još nisu jednoznačno identificirani, tj. još nisu povezani s nekim određenim plasmanima odnosno izvanbilančnim obvezama. Umanjenje vrijednosti provodi se i knjiži na skupnoj osnovi, a temeljem procjene gubitaka provedene za pojedine homogene segmente portfelja sastavljene na temelju sličnosti plasmana s obzirom na vrstu odnosno tip klijenta, vrstu proizvoda te prisutnost instrumenata osiguranja. Za procjenu latentnih gubitaka Banka je odabrala IBNR (engl. incurred but not reported) pristup kojim se procjenjuje iznos ostvarenih, ali još uvijek neidentificiranih odnosno nezabilježenih gubitaka koji se u kontekstu odabrane metodologije često nazivaju i IBNR gubicima. Za ove gubitke nije identificiran objektivni dokaz o postojanju (engl. objective evidence of impairment, IAS 39) u trenutku procjene nadoknadivosti portfelja, ali temeljem ranijeg iskustva Banke sigurno je da su neki gubici već nastupili (engl. incurred losses) iako nisu jednoznačno identificirani standardnim mjerama kvalitete kreditnog portfelja i povezani sa konkretnim plasmanima. Sukladno regulatornim pravilima, Banka za izdvaja ispravke vrijednosti u minimalnom iznosu od 0,80% od ukupnih potraživanja raspoređenih u ovu skupinu.

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Za procjene gubitaka po B i C portfelju Banka koristi metodu diskontiranog novčanog toka pri čemu ju primjenjuje individualno za sve pojedinačno značajne izloženosti. Izloženosti koje nisu pojedinačno značajne (portfelj stanovništva i portfelj odobren poduzećima do ukupne izloženosti na razini grupe povezanih osoba od HRK 1.5m) Banka, u skladu sa industrijskim standardima i smjericama matične banke, procjenjuje primjenom interne metodologije koja se bazira na LGD stopama, a sa sljedećim ciljevima:

- standardizacija procjene očekivane naplate uz eliminiranje iskustvenih pretpostavki;
- pojednostavljenje izračuna potrebnih ispravaka vrijednosti;
- precizno mjerenje gubitaka po segmentima portfelja.

Osim LGD stopa, interna metodologija uvažava sva regulatorna ograničenja propisana Odlukom o klasifikaciji (vezano uz propisane raspone ispravaka vrijednosti u ovisnosti o danima kašnjenja, iznosu izloženosti, vrsti izloženosti i slično).

U nastavku je tablični prikaz ukupnih i prosječnih iznosa izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti.

Tablica 6. Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Derivatni financijski instrumenti	
	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos
Središnje države i središnje banke	10.424	151	5.914	363	133	133	-	-
Tijela regionalne ili lokalne uprave	780	1	97	16	27	1	-	-
Javna državna tijela	5.446	56	-	-	4	-	-	-
Multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije	-	-	-	-	-	-	-	-
Institucije	5.492	74	-	-	357	5	25	1
Trgovačka društva	11.875	3	203	16	3.913	2	-	-
Stanovništvo	31.099	-	69	23	6.107	-	-	-
Potraživanja u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove	118	40	-	-	-	-	-	-
Ostale stavke	3.521	-	-	-	11	-	-	-
UKUPNO	68.755	325	6.283	418	10.552	141	25	1

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Odluka propisuje podjelu materijalno značajnih kategorija izloženosti na geografsku i prema vrsti djelatnosti. U nastavku su dani tablični prikazi geografske distribucije i vrste djelatnosti prema materijalno značajnim kategorijama izloženosti.

Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Tablica 7. Geografska podjela izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Značajna geografska područja (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	10.424	5.914	133	-
Rezidenti - RH	10.424	5.914	133	-
UKUPNO	10.424	5.914	133	-

Tablica 8. Podjela izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama po vrsti djelatnosti

Glavne djelatnosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7.429	-	-	-
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	2.995	5.914	133	-
UKUPNO	10.424	5.914	133	-

Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Tablica 9. Geografska podjela izloženosti prema javnim državnim tijelima

Značajna geografska područja (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	5.178	-	4	-
Splitsko dalmatinska županija	232	-	-	-
Ličko senjska županija	36	-	-	-
Rezidenti - RH	5.446	-	4	-
UKUPNO	5.446	-	4	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema javnim državnim tijelima (nastavak)

Tablica 10. Podjela izloženosti prema javnim državnim tijelima po vrsti djelatnosti

Glavne djelatnosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Građevinarstvo	3.523	-	-	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.109	-	-	-
Obrazovanje	380	-	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	345	-	2	-
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	47	-	-	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	36	-	-	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6	-	2	-
UKUPNO	5.446	-	4	-

Izloženosti prema institucijama

Tablica 11. Geografska podjela izloženosti prema institucijama

Značajna geografska područja (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	787	-	24	4
Splitsko dalmatinska županija	29	-	-	-
Koprivničko križevačka županija	28	-	-	-
Osječko baranjska županija	4	-	-	-
Zadarska županija	1	-	-	-
Primorsko goranska županija	1	-	-	-
Rezidenti - RH	850	-	24	4
Nerezidenti - EU	3.690	-	263	21
Nerezidenti - ostalo	952	-	70	-
UKUPNO	5.492	-	357	25

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema institucijama (nastavak)

Tablica 12. Podjela izloženosti prema institucijama po vrsti djelatnosti

Glavne djelatnosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5.492	-	357	25
UKUPNO	5.492	-	357	25

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema trgovačkim društvima

Tablica 13. Geografska podjela izloženosti prema trgovačkim društvima

Značajna geografska područja (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivativni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	7.553	127	2.458	-
Splitsko dalmatinska županija	759	-	339	-
Primorsko goranska županija	766	54	124	-
Osječko baranjska županija	508	-	73	-
Istarska županija	260	-	206	-
Zagrebačka županija	263	-	73	-
Dubrovačko neretvanska županija	223	-	4	-
Varaždinska županija	204	-	43	-
Sisačko moslavačka županija	176	22	3	-
Vukovarsko srijemska županija	175	-	6	-
Koprivničko križevačka županija	150	-	26	-
Zadarska županija	170	-	4	-
Požeško slavonska županija	127	-	-	-
Međimurska županija	85	-	38	-
Brodsko posavska županija	84	-	118	-
Krapinsko zagorska županija	40	-	11	-
Bjelovarsko bilogorska županija	26	-	1	-
Šibensko kninska županija	23	-	-	-
Ličko senjska županija	1	-	-	-
Virovitičko podravska županija	4	-	-	-
Karlovačka županija	14	-	-	-
Rezidenti - RH	11.611	203	3.527	-
Nerezidenti - EU	55	-	253	-
Nerezidenti - ostalo	209	-	133	-
UKUPNO	11.875	203	3.913	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema trgovačkim društvima (nastavak)

Tablica 14. Podjela izloženosti prema trgovačkim društvima po vrsti djelatnosti

Glavne djelatnosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.654	31	380	-
Prerađivačka industrija	2.017	52	865	-
Građevinarstvo	1.325	-	1.169	-
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1.079	34	234	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.009	-	2	-
Prijevoz i skladištenje	917	5	136	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	723	33	201	-
Poslovanje nekretninama	674	22	12	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	494	-	51	-
Informacije i komunikacije	262	26	127	-
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	215	-	386	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	88	-	15	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	145	-	4	-
Rudarstvo i vađenje	110	-	240	-
Administrativne, pomoćne uslužne djelatnosti	106	-	10	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	27	-	76	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	11	-	5	-
Ostalo	19	-	-	-
UKUPNO	11.875	203	3.913	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema stanovništvu

Tablica 15. Geografska podjela izloženosti prema stanovništvu

Značajna geografska područja (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivativni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	7.416	-	595	-
Primorsko goranska županija	2.754	69	689	-
Osječko baranjska županija	2.375	-	467	-
Splitsko dalmatinska županija	2.548	-	737	-
Istarska županija	1.729	-	286	-
Zagrebačka županija	1.845	-	444	-
Sisačko moslavačka županija	1.559	-	375	-
Međimurska županija	1.314	-	351	-
Brodsko posavska županija	1.238	-	350	-
Vukovarsko srijemska županija	1.174	-	294	-
Dubrovačko neretvanska županija	1.054	-	257	-
Varaždinska županija	977	-	141	-
Krapinsko zagorska županija	914	-	149	-
Karlovačka županija	923	-	245	-
Zadarska županija	798	-	145	-
Bjelovarsko bilogorska županija	613	-	148	-
Koprivničko križevačka županija	455	-	68	-
Ličko senjska županija	428	-	112	-
Šibensko kninska županija	368	-	106	-
Požeško slavonska županija	296	-	80	-
Virovitičko podravska županija	268	-	49	-
Rezidenti - RH	31.046	69	6.088	-
Nerezidenti - EU	4	-	1	-
Nerezidenti - ostalo	49	-	18	-
UKUPNO	31.099	69	6.107	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Izloženosti prema stanovništvu

Tablica 16. Podjela izloženosti prema stanovništvu po vrsti djelatnosti

Glavne djelatnosti (u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Stanovništvo	26.954	-	5.123	-
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	1.093	-	186	-
Prerađivačka industrija	802	-	168	-
Građevinarstvo	487	-	222	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	452	-	31	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	265	-	13	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	247	-	69	-
Poslovanje nekretninama	167	-	119	-
Prijevoz i skladištenje	156	69	42	-
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	114	-	73	-
Administrativne, pomoćne uslužne djelatnosti	76	-	25	-
Informacije i komunikacije	65	-	11	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	62	-	16	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	44	-	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	39	-	1	-
Ostale uslužne djelatnosti	36	-	4	-
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	20	-	-	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	6	-	1	-
Obrazovanje	4	-	3	-
UKUPNO	31.099	69	6.107	-

U tablicama Izloženosti prema stanovništvu uz fizičke osobe prikazane su izloženosti prema malim i srednjim društvima s njima pripadajućim djelatnostima.

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

U nastavku su dani tablični prikazi izloženosti prema preostalom dospijeću prema kategorijama izloženosti.

Tablica 17. Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće (u milijunima kuna)	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke
	iznos	iznos
Središnje države i središnje banke		
do 90 dana	9.197	133
od 91 do 180 dana	1.393	-
od 181 dana do 1 godine	2.378	-
> 1 godine	3.370	-
Tijela regionalne ili lokalne uprave		
do 90 dana	53	3
od 91 do 180 dana	38	4
od 181 dana do 1 godine	72	7
> 1 godine	714	13
Javna državna tijela		
do 90 dana	514	3
od 91 do 180 dana	135	-
od 181 dana do 1 godine	527	1
> 1 godine	4.270	-
Institucije		
do 90 dana	5.437	18
od 91 do 180 dana	12	16
od 181 dana do 1 godine	17	6
> 1 godine	51	317
Trgovačka društva		
do 90 dana	2.990	647
od 91 do 180 dana	1.032	823
od 181 dana do 1 godine	2.085	1.300
> 1 godine	5.971	1.143

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 17. Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti (nastavak)

Preostalo dospijeće (u milijunima kuna)	Bilančne stavke		Izvanbilančne stavke	
	iznos		iznos	
Stanovništvo				
do 90 dana	7.897		653	
od 91 do 180 dana	1.143		320	
od 181 dana do 1 godine	1.920		469	
> 1 godine	20.208		4.665	
Potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove				
do 90 dana	103		-	
od 91 do 180 dana	-		-	
od 181 dana do 1 godine	-		-	
> 1 godine	15		-	
Ostale stavke				
do 90 dana	1.523		3	
od 91 do 180 dana	141		1	
od 181 dana do 1 godine	67		6	
> 1 godine	1.790		1	
UKUPNO	75.063		10.552	

U nastavku je tablični prikaz izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima i značajnim geografskim područjima.

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 18. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po značajnim djelatnostima

Glavne djelatnosti	Bilančni iznos izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih proteklih god.	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Klasične izvanbilančne stavke (za koje su izdvojene rezervacije)	Stanje rezervacija za klasične izvanbilančne stavke	Troškovi (prihodi od ukidanja) rez. za izvanbilanč. stavke
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Stanovništvo	2.777	1.710	198	(142)	2.340	5	2	-
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	863	440	127	(73)	492	26	15	3
Prerađivačka industrija	808	307	64	(110)	285	9	1	(5)
Građevinarstvo	576	256	61	(36)	378	125	42	35
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	542	216	74	(3)	412	9	2	1
Informacije i komunikacije	305	89	16	(2)	22	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	240	107	17	(6)	215	-	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	166	95	49	(1)	68	-	-	-
Prijevoz i skladištenje	157	52	24	(3)	50	47	9	7
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	135	70	23	(4)	60	1	-	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 18. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po značajnim djelatnostima (nastavak)

Glavne djelatnosti	Bilančni iznos izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih proteklih god.	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Klasične izvanbilančne stavke (za koje su izdvojene rezervacije)	Stanje rezervacija za klasične izvanbilančne stavke	Troškovi (prihodi od ukidanja) rez. za izvanbilanč. stavke
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Obrazovanje	41	35	3	-	41	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	32	32	9	-	24	-	-	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	31	18	7	-	25	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	30	14	1	-	11	-	-	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	24	3	1	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	23	7	-	-	13	1	-	-
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	22	10	3	(26)	22	3	1	-
Ostale uslužne djelatnosti	22	10	3	(1)	9	-	-	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	9	6	4	-	5	-	-	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 18. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim djelatnostima (nastavak)

Glavne djelatnosti	Bilančni iznos izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih proteklih god.	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Klasične izvanbilančne stavke (za koje su izdvojene rezervacije)	Stanje rezervacija za klasične izvanbilančne stavke	Troškovi (prihodi od ukidanja) rez. za izvanbilanč. stavke
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6	6	-	-	6	-	-	-
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	6	2	-	-	1	-	-	-
Ostalo	3	1	-	-	1	-	1	-
UKUPNO	6.818	3.486	684	(407)	4.480	226	73	41

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 19. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Bilančni iznos izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih proteklih god.	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Klasične izvanbilančne stavke (za koje su izdvojene rezervacije)	Stanje rezervacija za klasične izvanbilančne stavke	Troškovi (prihodi od ukidanja) rez. za izvanbilanč. stavke
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	2.591	1.288	325	(84)	1.713	111	34	12
Splitsko dalmatinska županija	544	298	42	(9)	430	82	23	21
Osječko baranjska županija	537	246	80	(99)	320	20	11	10
Sisačko moslavačka županija	362	159	44	(9)	134	-	-	(1)
Primorsko goranska županija	347	190	35	(25)	235	5	3	1
Međimurska županija	283	163	27	(4)	187	-	-	-
Zagrebačka županija	277	157	17	(17)	229	-	-	-
Istarska županija	250	125	22	(8)	150	-	-	-
Vukovarsko srijemska županija	221	97	(2)	(11)	112	-	-	(1)
Varaždinska županija	210	117	5	(6)	137	1	-	-
Brodsko posavska županija	201	123	21	(7)	123	-	-	-
Dubrovačko neretvanska županija	193	82	17	(5)	135	-	-	-
Krapinsko zagorska županija	179	100	10	(30)	131	-	-	-

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

Tablica 19. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima (nastavak)

Značajna geografska područja	Bilančni iznos izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih proteklih god.	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Klasične izvanbilančne stavke (za koje su izdvojene rezervacije)	Stanje rezervacija za klasične izvanbilančne stavke	Troškovi (prihodi od ukidanja) rez. za izvanbilanč. stavke
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Bjelovarsko bilogorska županija	138	76	6	(16)	88	1	1	(1)
Karlovačka županija	108	59	10	(3)	84	-	-	-
Zadarska županija	95	48	5	(19)	65	-	-	-
Koprivničko križevačka županija	70	38	6	(21)	55	-	-	-
Požeško slavonska županija	62	34	2	(2)	26	1	-	-
Virovitičko podravska županija	52	32	4	(2)	44	-	-	-
Ličko senjska županija	44	25	5	(2)	29	-	-	-
Šibensko kninska županija	31	19	-	(2)	31	-	-	-
Rezidenti RH	6.795	3.476	681	(381)	4.458	221	72	41
Nerezidenti EU	-	-	-	(26)	-	5	1	-
Nerezidenti ostalo	23	10	3	-	22	-	-	-
UKUPNO	6.818	3.486	684	(407)	4.480	226	73	41

7. Kreditni i razrjeđivački rizik (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz promjena u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti.

Tablica 20. Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama (u milijunima kuna)	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezervacija	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezervacija tijekom izvještajnog razdoblja	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos	iznos	iznos	iznos
Ispravci vrijednosti plasmana	3.209	2.055	(1.371)	(407)
Rezerviranja za identificirane gubitke za klasične izvanbilančne stavke	32	82	(41)	-
Ispravci vrijednosti plasmana na skupnoj osnovi	577	53	(6)	-
Rezerviranja na skupnoj osnovi za klasične izvanbilančne stavke	160	2	(36)	-

Naplata plasmana otpisanih u proteklim godinama iznosi 1 milijun kuna.

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika

Banka/Grupa koristi kreditne rejtinge VIPKR i AKI koje se nalaze na Popisu priznatih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, a koji objavljuje Hrvatska narodna banka na svojoj web stranici. Trenutno su to kreditni rejtingi Fitch Ratings i Moody's vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika pri čemu se konačno upotrebljava onaj rejting kojem je pridružen viši (nepovoljniji) ponder rizika. Ukoliko su raspoloživi, rejtingi se koriste za sve kategorije izloženosti kod kojih je to predviđeno. Postupak pridruživanja kreditnog rejtinga pojedinoj izloženosti odvija se automatski kroz za to predviđene aplikacije, a raspoređivanje kreditnih rejtinga u stupnjeve kreditne kvalitete provodi se u skladu s Rješenjima kojima se priznaju pojedine vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika (VIPKR) za određene tržišne segmente objavljenim na internet stranici Hrvatske narodne banke.

U nastavku su dani tablični prikazi izloženosti PBZ Grupe, prije i nakon primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika. U iznos izloženosti za ponderiranje kreditnim rizikom ne uključuju se izloženosti koje čine odbitnu stavku od jamstvenog kapitala te su takve izloženosti posebno iskazane uz kategoriju izloženosti kojoj pripadaju.

Tablica 21. Iznosi izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	16.471	21.761
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		16.471	21.761
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	-	148
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
6	150	-	-
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
<i>visokorizična potraživanja</i>		-	-
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		16.471	21.909

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 22. Iznosi izloženosti prema tijelima regionalne ili lokalne uprave izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	274	331
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	604	826
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		604	826
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	26	25
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		26	25
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
6	150	-	-
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
<i>visokorizična potraživanja</i>		-	-
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		904	1.182

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 23. Iznosi izloženosti prema javnim državnim tijelima izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	1.161	178
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		<i>1.161</i>	<i>178</i>
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	4.289	391
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		<i>4.289</i>	<i>391</i>
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
6	150	-	-
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
<i>visokorizična potraživanja</i>		-	-
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		5.450	569

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 24. Iznosi izloženosti prema institucijama izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>			
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>			
	10	-	-
2	20	5.245	4.701
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>			
	35	-	-
3	50	549	617
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>			
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>			
	75	-	-
4,5	100	37	40
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>			
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>			
6	150	43	43
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>			
<i>visokorizična potraživanja</i>			
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		5.874	5.401

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 25. Iznosi izloženosti prema trgovačkim društvima izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	15.734	13.307
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		12.980	11.448
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		1.614	791
6	150	257	257
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		105	105
<i>visokorizična potraživanja</i>		-	-
	ostali ponderi rizika	-	267
UKUPNO		15.991	13.831

Izloženost od 267 milijuna kuna prikazana na ostalim ponderima rizika odnosi se na ponder 70% - izloženosti osigurane policama životnog osiguranja (članak 402. OAJKKI).

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 26. Iznosi izloženosti prema stanovništvu izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>			
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>			
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>			
	35	3.489	3.489
3	50	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>			
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>			
	75	-	-
4,5	100	33.524	30.379
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>			
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>			
		6.590	5.818
		2.611	949
6	150	262	212
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>			
<i>visokorizična potraživanja</i>			
		262	212
		-	-
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		37.275	34.080

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 27. Iznosi izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	103	103
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		103	103
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
6	150	15	15
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		-	-
<i>visokorizična potraživanja</i>		15	15
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		118	118

8. Standardizirani pristup mjerenja kreditnog rizika (nastavak)

Tablica 28. Iznosi ostalih izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kvalitete

Stupanj kvalitete (u milijunima kuna)	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	1.546	2
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
<i>transakcije unutar grupe kreditnih institucija</i>		-	-
	10	-	-
2	20	-	-
<i>od čega bez procjene priznate VIPKR ili AK</i>		-	-
	35	-	-
3	50	-	-
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		-	-
<i>osigurano poslovnom nekretninom</i>		-	-
	75	-	-
4,5	100	1.970	1.835
<i>od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI</i>		628	628
<i>dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		47	7
6	150	16	14
<i>od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja</i>		16	14
<i>visokorizična potraživanja</i>		-	-
	ostali ponderi rizika	-	-
UKUPNO		3.532	1.851

9. Operativni rizik

Od početka 2008. godine Privredna banka Zagreb d.d. i određene članice Grupe kreditnih institucija Privredne banke Zagreb d.d. primjenjivale su standardizirani pristup (TSA) za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik na konsolidiranoj razini Grupe Intesa Sanpaolo, a od 31. ožujka 2010., sukladno lokalnoj regulativi, standardizirani pristup primjenjivan je i na lokalnoj razini.

Temeljem Rješenja Hrvatske narodne banke kojim se Privrednoj banci Zagreb d.d. odobrava primjena naprednog pristupa (AMA) za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, od 31. ožujka 2011. Privredna banka Zagreb d.d. primjenjuje napredni pristup mjerenja operativnog rizika za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva na individualnoj osnovi (a od 31. prosinca 2010. na konsolidiranoj osnovi kao članica Grupe ISP). Na temelju zahtjeva Intese Sanpaolo upućenog Centralnoj banci Italije za odobrenje dvije specifične izmjene modela naprednog pristupa (AMA), u kolovozu 2013. Privredna banka Zagreb d.d. je dobila odobrenje (HNB-a) za korištenje novog mehanizma raspoređivanja kapitala temeljenog na pristupu distribucije gubitaka - LDA (osjetljivog na rizik) i osiguranja u svrhu kapitalnih ušteda na lokalnoj razini.

Nastavno na navedeno, PBZ Grupa kreditnih institucija primjenjuje kombinaciju naprednog pristupa mjerenja (AMA) i standardiziranog pristupa (TSA) na način da Privredna banka Zagreb d.d. u cijelosti primjenjuje napredni pristup mjerenja na sve svoje aktivnosti, dok ostale članice PBZ Grupe kreditnih institucija primjenjuju standardizirani pristup.

Napredni pristup mjerenja bazira se na prikupljanju i analiziranju relevantnih podataka o identificiranom operativnom riziku, pri čemu se prikupljaju podaci o internim i eksternim operativnim gubicima, kvantitativne informacije o potencijalnim gubicima iz analiza scenarija te kvalitativne procjene okruženja i sustava unutarnjih kontrola.

Prema standardiziranom pristupu, kojeg primjenjuju određene članice PBZ Grupe kreditnih institucija, inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik jest trogodišnji prosjek relevantnog pokazatelja ponderiranog rizikom izračunat u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. članka 594. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija.

Mjere ovladavanja rizikom, uz izuzetak prenošenja operativnog rizika na treće strane, uključene su u apetit za operativni rizik. Tehnike ovladavanja operativnim rizikom primijenjene u PBZ Grupi kreditnih institucija su izbjegavanje, smanjivanje i kontroliranje, prihvaćanje i prenošenje.

Na razini PBZ Grupe kreditnih institucija, prijenos operativnog rizika vrši se kroz sljedeće police osiguranja:

- Polica „*Program osiguranja operativnog rizika*” prilagođena je metodološkom okviru upravljanja operativnim rizikom koji se primjenjuje u ISP Grupi i dopuna je tradicionalnim policama prve razine (BBB police) koje su usklađene s regulatornim zahtjevima. Polica pokriva širi opseg vrsta događaja povezanih s kriminalnim aktivnostima i profesionalnom odgovornošću;
- *BBB polica* na razini ISP Grupe i na lokalnoj razini pokriva vrste događaja povezane s kriminalnim aktivnostima;
- *Polica osiguranja imovine* obuhvaća osiguranje objekata, opreme i zaliha od opasnosti požara, potresa, poplava, oluja i drugih eksternih faktora, dok *polica osiguranja od odgovornosti* obuhvaća odgovornost prema trećim osobama (pojedinačno) na lokacijama unutar trgovačkih centara te ukupno na svim ostalim lokacijama, kao i odgovornost prema vlastitim djelatnicima.

10. Izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

PBZ Grupa vlasnička ulaganja u kojima posjeduje manje od 20 posto glasačkih prava drži u portfelju raspoloživom za prodaju. Instrumenti klasificirani u kategoriju raspoloživi za prodaju stečeni su bez namjere ostvarenja kratkotrajnih prihoda, ali su u pravilu raspoloživi za prodaju u nešto dužem roku.

Takva ulaganja PBZ Grupa mjeri sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, odnosno po fer vrijednosti (uključujući transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili otuđenju takove imovine) kroz posebni revalorizacijski račun u kapitalu dioničara.

PBZ Grupa ima određene instrumente raspoložive za prodaju (vlasničke udjele) čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti. To su uglavnom oni udjeli koji nemaju kotiranu tržišnu vrijednost na aktivnom tržištu ili koji nisu kotirani uopće, ili čija financijska informacija nije dovoljna ili je nebitna za određivanje njihove vrijednosti. Unutar tog konteksta, ulaganja raspoloživa za prodaju priznaju se u financijskim izvješćima i drži ih se u poslovnim knjigama po trošku ulaganja umanjeno za ispravak vrijednosti. Za vlasnička ulaganja koja su materijalno značajna za Banku ili članicu PBZ Grupe, a ulaganje nema kotiranu tržišnu vrijednost na aktivnom tržištu razvija se interni model vrednovanja.

Vlasnička ulaganja u kojima PBZ posjeduje 20 posto ili više glasačkih prava vodi u svojim poslovnim knjigama kao ulaganja u pridružena i ovisna društva. Na konsolidiranoj osnovi PBZ Grupa kao pridružena društva vodi ulaganje u PBZ Croatia osiguranje i ISP Card Zagreb. Navedena ulaganja ne kotiraju na burzi, a izračun njihove fer vrijednosti nije moguće izvršiti na način da bi se takva fer vrijednost s razumnom osnovom mogla potvrditi.

U nastavku je tablični prikaz vlasničkih ulaganja PBZ Grupe.

Tablica 29. Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Vlasnička ulaganja u knjizi banke		
(u milijunima kn)	Bilančni iznos	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	87	8
koja kotiraju na burzi	8	8
ostala vlasnička ulaganja	79	-
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	26	26
koja kotiraju na burzi	10	10
ostala vlasnička ulaganja	16	-
UKUPNO	113	34

10. Izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz ukupnih realiziranih i nerealiziranih dobitaka/gubitaka od vlasničkih ulaganja u knjizi banke.

Tablica 30. Ukupni realizirani i nerealizirani dobitci/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

Vlasnička ulaganja u knjizi banke (u milijunima kn)	Kumulativni realizirani dobitci/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Nerealizirani dobitci/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	
		Ukupno nerealizirani dobitci/gubici	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	-	1	-
koja kotiraju na burzi	-	1	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-	-
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	-	(5)	(1)
koja kotiraju na burzi	-	(4)	(1)
ostala vlasnička ulaganja	-	(1)	-
UKUPNO	-	(4)	(1)

11. Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke

Kamatni rizik predstavlja izloženost Banke nepovoljnim promjenama kamatnih stopa. Rizik promjene kamatnih stopa utječe na ekonomsku vrijednost knjige banke, ali i na neto kamatni prihod.

Rizik promjene kamatnih stopa

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik ročne neusklađenosti („repricing risk”) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospjeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) pozicija knjige banke;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk”); te
- rizik osnovice („basis risk”) koji proizlazi zbog razlike referentnih kamatnih stopa za instrumente sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope

Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke mjeri se kao promjena ekonomske vrijednosti knjige banke koja je nastala kao rezultat primjene pozitivnog paralelnog pomaka za 100 baznih bodova te se limitira iznosima definiranim Politikom upravljanja kamatnim rizikom. Mjerenje izloženosti kamatnom riziku – riziku ročne neusklađenosti, krivulje prinosa te riziku osnovice - Banka provodi mjesečnom učestalošću. Istom dinamikom Banka provodi testiranje otpornosti na stres pri čemu koristi dva seta scenarija: scenariji kreirani obzirom na povijesno kretanje referentnih tržišnih kamatnih stopa te proizvoljni stresni scenariji (različiti oblici krivulja prinosa).

Radi procjene osjetljivosti neto kamatnog prihoda, Banka provodi paralelne kamatne šokove na razini knjige banke unutar vremenskog horizonta od 12 mjeseci, a osjetljivost se također limitira iznosom definiranim Politikom upravljanja kamatnim rizikom i prati mjesečno.

11. Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke (nastavak)

Pretpostavke korištene za mjerenje izloženosti kamatnom riziku

Za interno mjerenje kamatnog rizika Banka koristi niz pretpostavki propisanih internim metodologijama koje su usklađene s Grupnim standardima te prilagođene domaćim uvjetima (specifičnostima proizvoda i tržišta). Korištene pretpostavke u najvećoj su mjeri usklađene i s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke (definiranje i tretman kamatno osjetljivih pozicija – tretman dužničkih vrijednosnih papira, repo/obrnutih repo transakcija, stavaka kod kojih je kreditna institucija izvršila rezerviranja, izvanbilančne stavke kao i dospjele pozicije se ne smatraju kamatno osjetljivim stavkama) koja ograničava izloženost banaka kamatnom riziku i sukladno kojoj banka sastavlja obvezna regulatorna izvješća kao i niže navedene podatke o ukupnoj izloženosti kamatnom riziku.

Tablica 31. Kamatni rizik u knjizi banke – promjene ekonomske vrijednosti/dobiti

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama (u milijunima kuna)	Kamatni rizik za stavke u knjizi banke	
	Kamatni šok 1 (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
Valuta CHF	(7)	-
Valuta EUR	-	100
Valuta HRK	-	159
Ostale valute (ukupno)	(19)	-
UKUPNO	(26)	259
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI		233

12. Primici radnika

12.1. Informacije o načinu donošenja odluka pri razvoju i donošenju politike primitaka

Informacije o sastavu i zadacima pojedinih tijela uključenih u razvoj politike primitaka, uključujući, ako je primjenjivo, Odbor za primitke i vanjske konzultante

Privredna banka Zagreb d.d. odlukom Nadzornog odbora Banke, a u skladu s lokalnim zakonskim propisima, statutom Banke i smjernicama matične banke osnovala je tijelo 'Odbor za primitke', koji je sastavljen od 3 (tri) člana Nadzornog odbora, od kojih se jedan član imenuje predsjednikom Odbora. Odbor je konstituiran na način da može kompetentno i neovisno odlučivati o politici i praksi naknada i učinaka naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnosti.

Tajnik Odbora za primitke je viši izvršni direktor Grupe poslova upravljanja ljudskim resursima i organizacijom, a u njegovoj odsutnosti, pomoćnik višeg izvršnog direktora ispunjava ulogu tajnika Odbora.

Odgovornosti i nadležnost Odbora

1. Odbor za primitke ima ključnu ulogu u procesu pripreme, donošenja, izmjene i kontrole provedbe Odluka Nadzornog Odbora vezano za Politike primitaka, uključujući i one koje utječu na izloženost rizicima i upravljanje rizicima Banke, te jamči usklađenost s relevantnim zakonima i Intesa Sanpaolo Politikom primitaka za Grupu (u daljnjem tekstu: "Politika primitaka za Grupu"). Pojednosti o primicima regulirane su Politikom primitaka Banke. Politika primitaka Banke primjenjuje se samo za odabrane pozicije, a bilo koja njezina izmjena ili dopuna mora biti usuglašena s Odborom za primitke prije odobrenja. Politiku primitaka Banke utvrđuje Uprava Banke i za istu ishoduje odobrenje Nadzornog Odbora. Uprava Banke odgovorna je za provedbu Politike primitaka. Nadzorni odbor Banke mora uspostaviti i redovito revidirati osnovne principe Politike nagrađivanja i odgovoran je za kontrolu njezine provedbe.
2. Odbor za primitke:
  - a. samostalno procjenjuje načela naknade i daje podršku Nadzornom Odboru Banke u određivanju i reviziji osnovnih principa Politike primitaka i njihovog utjecaja na upravljanje rizikom, vlastitim sredstvima i likvidnosti, te rezultate podnosi Nadzornom odboru;
  - b. revidira - uključujući kontrolne funkcije Banke – najmanje jednom godišnje Politiku primitaka i ocjenjuje sukladnost provedbe Politike primitaka s važećim propisima, standardima, načelima i kodeksima Banke. Izvešće o provedenom postupku mora se dostaviti Upravi Banke i Nadzornom odboru, te osobama odgovornim za rad kontrolnih funkcija Banke. Ukoliko se utvrde nedostaci u Politici primitaka ili provedbi iste, Nadzorni odbor će donijeti korektivni plan i započeti s njegovom provedbom, bez odgode;
  - c. podržava i savjetuje Upravu Banke u sastavljanju Politike primitaka;
  - d. odgovoran je da Banka, najmanje jednom godišnje, formalno provodi niz različitih scenarija za testiranje utjecaja budućih politika i postupaka, vanjskih i unutarnjih događanja na politiku naknada, kao i za provođenje retroaktivnog testiranja;
  - e. predlaže Nadzornom odboru angažiranje konzultanata za rad na Politici primitaka i njezinoj provedbi;
3. Odbor za primitke priprema odluke za Nadzorni odbor o ukupnom iznosu promjenjivog dijela naknada koje Banka utvrdi za sve svoje zaposlenike u poslovnoj godini za određeni period ocjenjivanja, o pojedinačnoj osnovi nagrađivanja članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija i o smanjenju ili neplaćanju varijabilnog dijela naknada zaposlenika, uključujući i primjenu malus ili clawback mehanizama, u slučaju značajno lošijeg rada ili uzrokovanju gubitaka za Banku.
4. Svaki član Odbora za primitke ima pravo na pristup svim datotekama i odlukama vezano za Politiku primitaka Banke i odabrane pozicije.

12. Primici radnika

12.1. Informacije o načinu donošenja odluka pri razvoju i donošenju politike primitaka (nastavak)

Informacije o ulozi relevantnih zainteresiranih strana (dioničara, radnika, investitora ili javnosti) pri razvoju politike primitaka

Odbor za primitke, tj. Predsjednik Odbora, koji ima ključnu ulogu u definiranju i kontroli provedbe politike primitaka može pozvati rukovoditelje Intesa Sanpaolo Banking Grupe, druge menadžere i zaposlenike Banke i/ili stručnjake/konzultante da prisustvuju sastancima Odbora, bez prava glasa.

U obavljanju svojih dužnosti, Odbor za primitke mora voditi računa o dugoročnim interesima dioničara, investitora i drugih zainteresiranih strana Banke, te javnom interesu.

Član(ovi) Uprave ili menadžeri ne sudjeluju na sastancima Odbora za primitke na kojima se raspravlja i odlučuje o njihovim naknadama, već su o kriterijima dodjele i visini naknade obaviješteni od strane nadređenog rukovoditelja.

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka

Ciljevi politike primitaka

Politika primitaka PBZ Grupe strukturirana je na način da je:

- u skladu s odgovarajućim i djelotvornim upravljanjem rizicima;
- promiče odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima;
- ne potiče preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog rizika za Banku/Grupu;
- u skladu je s poslovnom strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima kreditne institucije i
- obuhvaća mjere za sprečavanje sukoba interesa, uključujući sprečavanje sukoba interesa pri utvrđivanju primitaka radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija.

Politika primitaka PBZ Grupe zasniva se na sljedećim načelima vezanim uz isplatu primitaka:

1. postignuću, tj. zaslugi koja osigurava jasno određenu vezu između pružene usluge i dokazane upravljačke kvalitete i to kroz:
  - fleksibilnost primitaka koje se postiže korištenjem varijabilne komponente kao primitaka usko povezanih s postignutim rezultatom;
  - pažnju koja se poklanja ključnim resursima i visokom menadžmentu, čija je ciljna razina primitaka postavljena u odnos s najkompetitivnijim razinama na relevantnom tržištu;
2. usklađivanju sa srednjoročnim/dugoročnim strategijama, u okviru relevantnih pravila usmjerenih na odgovarajuću kontrolu tekućih i potencijalnih poslovnih rizika te održavanju odgovarajuće razine likvidnosti i kapitalizacije;
3. pravičnosti, u svrhu usklađivanja primitaka kroz:
  - korelaciju fiksnih primitaka za određenog zaposlenika i važnosti radnoga mjesta ili funkcije;
  - diferencijaciju primitaka kroz utvrđivanje postotka varijabilne komponente u cjelokupnom iznosu, u odnosu na odgovarajuću grupu radnih mjesta, odnosno kategorije zaposlenika;

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Ciljevi politike primitaka (nastavak)

4. vanjske konkurentnosti ukupnih godišnjih primitaka s obzirom na razinu prisutnu u velikim Europskim bankarskim grupacijama (koja je dobivena kroz specijalizirana istraživanja u pojedinim razdobljima), u svrhu privlačenja i zadržavanja najboljih profesionalnih resursa prisutnih na tržištu;
5. održivosti, u svrhu zadržavanja visine primitaka proizašlih iz primjene Politike na razinama koje odgovaraju ciljevima poslovnog plana, i to kroz:
  - selektivno usklađenje fiksne nagrade;
  - korištenje objektivnih parametara u definiranju nagrade;
  - identifikaciju primjerenih limita s obzirom na iznose potrebne za osiguranje ukupnog budžeta za nagrađivanje i njegovog odnosa na profitabilnost
6. poštivanja odredbi zakona i drugih pravnih pravila

Politikom primitaka određen je primjereni odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka za sve kategorije radnika, te je određena primjerena gornja granica tog odnosa iznad koje isplata varijabilnih primitaka nije dopuštena. Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela određuje se sukladno odredbama važeće politike nagrađivanja Grupe Intese Sanpaolo te važećim pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Odnos fiksnih i varijabilnih primitaka određen je na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih primitaka.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kategorija radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

U svrhu određenja zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije Banka je provela sveobuhvatnu i dokumentiranu analizu rizika kojom je obuhvaćeno više rukovodstvo, osobe koje preuzimaju rizik, rukovoditelji kontrolnih funkcija i ljudskih resursa, te su definirani su zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije kako slijedi:

- predsjednik Uprave Banke;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s malim i srednjim poduzećima;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova sa stanovništvom;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova informacijskih i komunikacijskih tehnologija te operacija;
- viši izvršni direktor Ureda Uprave za ekonomska istraživanja i strateško planiranje;
- viši izvršni direktor Sektora poslova riznice;
- viši izvršni direktor Sektora za procjenu kreditnog rizika;
- viši izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima;
- viši izvršni direktor zadužen za Grupu poslova upravljanja ljudskim resursima i organizacije;
- viši izvršni direktor Grupe poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova
- izvršni direktor Strateškog ALM ureda;
- izvršni direktor Sektora za naplatu potraživanja;
- izvršni direktor Sektora pravnih poslova;
- Izvršni direktor Ureda za validaciju,
- Izvršni direktor Sektora za compliance;
- Izvršni direktor Sektora unutarnje revizije;
- predsjednik Uprave društva PBZ Card d.o.o. (članica PBZ Grupe).

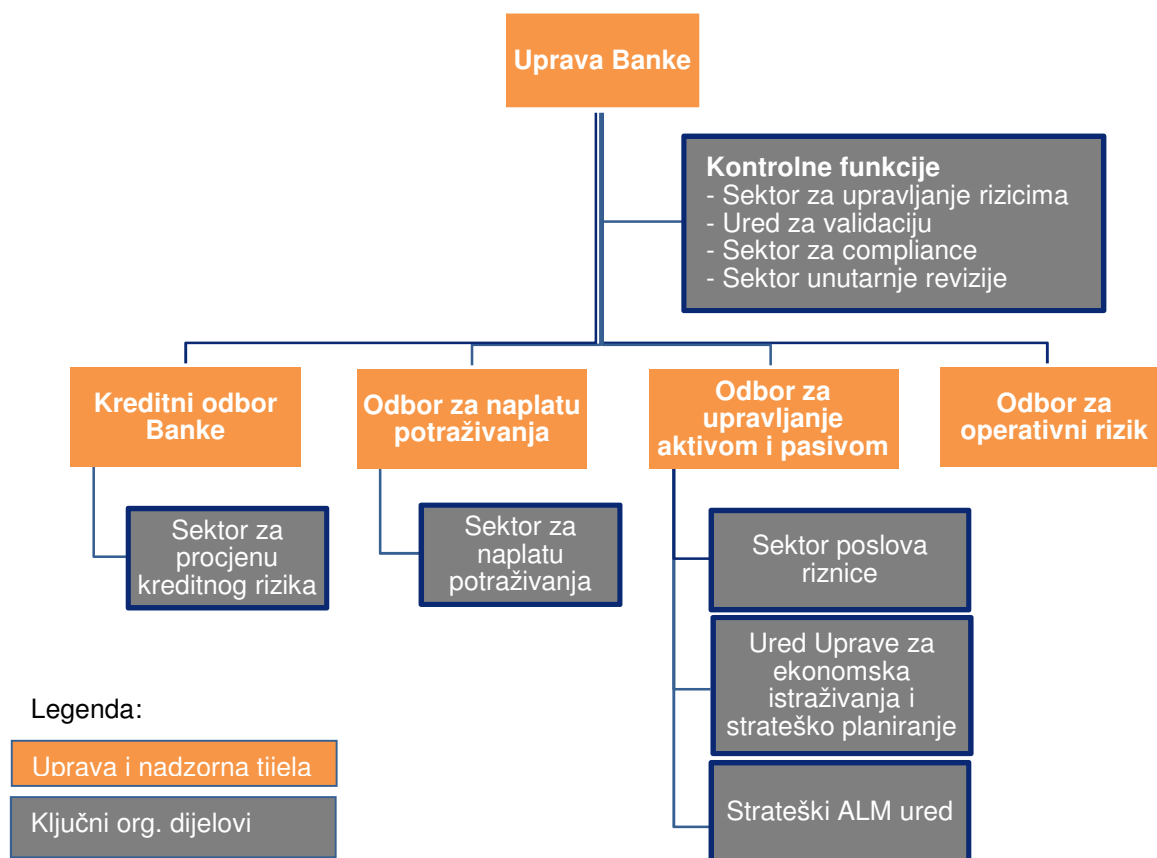
Za upravljanje svim rizicima ultimativnu odgovornost snosi Uprava Banke, pri čemu se posebna ovlaštenja delegiraju na odgovarajuća nadzorna tijela, uz koja se definiraju i ključni organizacijski dijelovi koji provode strateške odredbe. Dodatna provedba djelotvornog sustava unutarnjih kontrola je osigurana prisutnošću uspostavljenih kontrolnih funkcija.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kategorija radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

Slikom niže je prikazano upravljanje rizicima visoke značajnosti (kreditni, likvidnosni i operativni).

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kriterija koji se upotrebljavaju za određivanje ovih radnika

Upravljanje kreditnim rizikom

Primarnu odgovornost za preuzimanje kreditnog rizika, uz Upravu Banke ima Kreditni odbor Banke, s pojedinačno najznačajnijim ovlastima za donošenje odluka (ne uključujući Nadzorni odbor). Preuzimanje kreditnog rizika u dijelu portfelja neurednih plasmana delegirano je Odboru za naplatu potraživanja.

Uprava Banke usvaja Odluku o ovlastima za donošenje pojedinačnih odluka, kojom su delegirane ovlasti na ostale zaposlenike Sektora za procjenu kreditnog rizika, a s obzirom na iznos izloženosti prema predmetnom klijentu/grupi i usklađenost sa standardom Banke propisanim kreditnom politikom.

Dominantan utjecaj u preuzimanju kreditnog rizika imaju Kreditni odbor Banke, odnosno Odbor za naplatu potraživanja, dok niže razine zaposlenika preuzimanju znatno niži rizik, kako na pojedinačnoj razini, tako i u ukupnom udjelu odobrenih iznosa plasmana.

Slijedom navedenog, zaposlenici s ključnim utjecajem na upravljanje kreditnim rizikom su slijedeći članovi Kreditnog odbora Banke:

- predsjednik Uprave Banke;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s malim i srednjim poduzećima;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova sa stanovništvom;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika i
- viši izvršni direktor Sektora za procjenu kreditnog rizika;

i članovi Odbora za naplatu potraživanja:

- predsjednik Uprave Banke;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova računovodstva, poreza, kontrolinga i općih poslova;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s poduzećima, poslova riznice i investicijskog bankarstva;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova s malim i srednjim poduzećima;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova sa stanovništvom;
- član Uprave nadležan za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika i
- Izvršni direktor Sektora za naplatu potraživanja.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kriterija koji se upotrebljavaju za određivanje ovih radnika

Upravljanje likvidnosnim rizikom

Sustav upravljanja likvidnosnim rizikom je na razini Banke i Grupe definiran internim aktom Pravilnik za upravljanje likvidnosnim rizikom, a koji propisuje slijedeća zaduženja:

- ultimativnu odgovornost za upravljanje likvidnosnim rizikom nosi Uprava Banke;
- Uprava Banke delegira određene aspekta upravljanja likvidnosnim rizikom Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), čiji je rad detaljno reguliran statutom odbora uključujući i popis njegovih članova;
- Sektor poslova riznice posebno je zadužen za operativno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, uključujući odgovornost za udovoljavanje regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke, koji se odnose na likvidnosni rizik i upravljanje pozicijom Banke unutar kratkoročnih internih limita utvrđenih u Politici za upravljanje likvidnosnim rizikom;
- Strateški ALM ured ima posebno istaknutu ulogu u planiranju i koordinaciji aktivnosti za pribavljanje srednjoročnih i dugoročnih izvora financiranja Banke, te predlaganje aktivnosti za upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću ALCO-u. Predmetne aktivnosti moraju biti usklađene s internim i eksternim limitima koji se odnose na srednjoročnu i dugoročnu likvidnost a propisani su unutar Politike za upravljanje likvidnosnim rizikom i ostalom relevantnom regulativom.

Temeljem provedene analize značajnosti rizika likvidnosti te analize načina upravljanja rizikom likvidnosti, identificirani su zaposlenici s ključnim utjecajem na upravljanje rizikom, koji uključuju slijedeće članove ALCO-a:

- predsjednik Uprave Banke i članovi Uprave Banke;
- članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, među kojima se uz članove Uprave Banke nalaze i
- viši izvršni direktor Sektora poslova riznice;
- viši izvršni direktor Ureda Uprave za ekonomska istraživanja i strateško planiranje;
- izvršni direktor Strateškog ALM ureda;
- rukovoditelji Sektora poslova riznice i Strateškog ALM ureda (koji se već nalaze među članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom).

Za ostale zaposlenike Banke uključujući i djelatnike Sektora poslova riznice i Strateškog ALM ureda procjenjuje se da na individualnoj razini nemaju značajan utjecaj na upravljanje rizikom likvidnosti.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kriterija koji se upotrebljavaju za određivanje ovih radnika

Upravljanje operativnim rizikom

Operativni rizik je svojstven svakom organizacijskim dijelu i poslovnom procesu pa stoga ključnu ulogu u osiguranju adekvatnog svakodnevnog upravljanja operativnim rizikom imaju osobe odgovorne za pojedine organizacijske dijelove, procese i projekte, koje su obuhvaćene kroz decentraliziranu upravljačko-nadzornu razinu.

Centralizirana upravljačko-nadzorna razina je odgovorna za uspostavljanje sustava za upravljanje operativnim rizikom te praćenje i nadzor izloženosti operativnom riziku i primjereno upravljanje operativnim rizikom. Centraliziranom razinom upravljanja smatraju se:

- Predsjednik Uprave Banke i članovi Uprave Banke s posebno istaknutom ulogom člana Uprave Banke zaduženog za Grupu poslova upravljanja i kontrole rizika;
- Članovi Odbora za upravljanje operativnim rizikom sa pravom glasa.

Obzirom na široko disperzirane ovlasti i odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom, pojedinačni utjecaj zaposlenika unutar decentralizirane upravljačko-nadzorne razine smatra se niže značajnosti, dok se zaposlenicima sa ključnim utjecajem na upravljanje operativnim rizikom smatraju članovi centralizirane upravljačko-nadzorne razine uključujući:

- predsjednik Uprave Banke i članovi Uprave Banke;
- članovi Odbora za upravljanje operativnim rizikom sa pravom glasa među kojima se uz članove Uprave Banke nalaze i
- viši izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima;
- predsjednik Uprave društva PBZ Card d.o.o. (u sustavu Grupe PBZ).

Za ostale zaposlenike Banke procjenjuje se da na individualnoj razini nemaju značajan utjecaj na upravljanje operativnim rizikom.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola je skup procesa i postupaka uspostavljenih za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja Banke, pouzdanosti njezinih financijskih i ostalih informacija te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, radi osiguranja stabilnosti poslovanja Banke.

Banka uspostavlja i provodi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja koji obuhvaća najmanje primjerenu organizacijsku strukturu na makro, mezzo i mikro razini, organizacijsku kulturu i etičnost u obavljanju poslovnih aktivnosti, primjerene kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti prikladne unutarnje kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti Banke, prikladne računovodstvene i administrativne postupke i politike te poslove u djelokrugu kontrolnih funkcija Banke.

Banka uspostavlja i provodi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja na način da uspostavlja tri kontrolne funkcije:

- funkcija kontrole rizika,
- funkcija praćenja usklađenosti,
- unutarnja revizija.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kriterija koji se upotrebljavaju za određivanje ovih radnika

Sustav unutarnjih kontrola (nastavak)

Pojedina kontrolna funkcija ne može biti organizirana u sklopu druge kontrolne funkcije. Navedene funkcije su neovisne u odnosu na poslovne aktivnosti Banke, kao i neovisne jedna od druge. Svaka funkcija neovisno i izravno izvještava osobe i/ili tijela u skladu sa zakonima, propisima i internim aktima Banke i matične banke.

Funkcija kontrole rizika organizirana je unutar Grupe poslova za upravljanje i kontrolu rizika i to u dva makro-organizacijska dijela: Sektor za upravljanje rizicima i Ured za validaciju, pri čemu je rukovoditelj Sektora za upravljanje rizicima imenovan kao osoba zadužena za rad kontrolne funkcije.

Funkcija praćenja usklađenosti, organizirana je kroz Sektor za compliance, koji je zadužen za utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, poput učinaka koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa, provjera usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima, kao i izmjenama propisa te usklađivanje internih smjernica, procesa i procedura, a što također uključuje procjenu potencijalnog reputacijskog rizika.

Funkcija unutarnje revizije je, sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama organizirana kao zasebna organizacijska jedinica, koja je funkcionalno i organizacijski odvojena, kako od aktivnosti koje revidira, tako i od drugih organizacijskih dijelova. Funkciju unutarnje revizije obavlja Sektor unutarnje revizije.

Obzirom na ulogu funkcija unutarnje kontrole na adekvatnu kontrolu, mjerenje i praćenje rizika, učinkovitost poslovanja Banke, pouzdanost financijskih i ostalih informacija te usklađenost sa zakonima, podzakonskim aktima te dobrim standardima i praksama, a u cilju zaštite imovine i reputacije Banke, viši rukovoditelji navedenih kontrolnih funkcija jedinica smatraju se radnicima čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke, a to su:

- viši izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima,
- Izvršni direktor Ureda za validaciju,
- Izvršni direktor Sektora za compliance te
- Izvršni direktor Sektora unutarnje revizije.

Za ostale zaposlenike kontrolnih funkcija procjenjuje se da na individualnoj razini nemaju značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis kriterija koji se upotrebljavaju za određivanje ovih radnika

Ostale istaknute funkcije i subsidijari

Analizom značajnosti ostalih zaposlenika Banke iz redova višeg rukovodstva, identificirani su rukovoditelji slijedećih istaknutih organizacijskih dijelova za koje se procjenjuje da imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke:

- Viši izvršni direktor zadužen za Grupu poslova upravljanja ljudskim resursima i organizacije – s obzirom na posebna ovlaštenja u svezi s ostvarivanjem prava i obveza iz radnog odnosa za PBZ Grupu, te rukovoditelja odgovornog za operativni rizik iz djelokruga rada.
- Izvršni direktor Sektora pravnih poslova obzirom na specifičnu ulogu podrške radu Kreditnog odbora, podršci pri sklapanju ugovornih odnosa, vođenju pravnih poslova Banke uključujući sudske sporove te upravljanje svim oblicima pravnog rizika.

S obzirom na niže razine ovlaštenja za donošenje odluka i obvezu donošenja svih značajnih odluka uz suglasnost relevantnih funkcija Banke, zaposlenici svih članica PBZ Grupe, koji nisu uključeni po nekom od prethodno navedenih kriterija, ne smatraju se zaposlenicima sa značajnim utjecajem na profil rizičnosti Banke.

Informacije o načinu povezivanja primitaka i uspješnosti

Kod mjerenja radne uspješnosti naglasak je na usklađenosti kriterija ocjenjivanja koji se odnose na financijske, objektivne rezultate i one koji osiguravaju odgovorno poslovanje i dugoročnu održivost te stavljaju u fokus smanjenje rizika poslovanja.

Mjerenje radne uspješnosti strateško-izvršnog menadžmenta temelji se na MBO (Management By Objectives) sustavu i vrednovanju ostvarenja objektivnih zadanih ciljeva. Evaluiraju se 4 godišnja cilja (KPI-Ključni Pokazatelji Uspješnosti) pri čemu dva cilja pripadaju poslovnim ciljevima koji imaju izravni efekt na financijske rezultate Banke – ciljevi iz 'operativne kategorije', a preostala dva se odnose na ciljeve koji nemaju izravni financijski efekt već su usmjereni na kontrolu tekućih i potencijalnih rizika, unapređenje kvalitete odnosa prema klijentima te odgovornost prema svim uključenim stranama – ciljevi iz 'kategorije dugoročne održivosti'.

Kod ocjenjivanja radne uspješnosti, u obzir se uzimaju sva četiri cilja. Ocjenjuje se ispunjenje ciljeva operativne kategorije te se temeljem unesenih objektivnih rezultata za dva operativna cilja izračunava postotak ispunjenja kvantitativnih godišnjih ciljeva. Nakon toga se ocjenjuje realizacija ciljeva iz kategorije dugoročne održivosti te se temeljem rezultata za dva cilja određuje postotak ispunjenja kvalitativnih godišnjih ciljeva. Ukupna ocjena radne uspješnosti predstavlja prosjek postotka ispunjenja ciljeva iz operativne kategorije i ciljeva iz kategorije dugoročne održivosti te se kroz proces godišnjeg postavljanja i vrednovanja ciljeva obvezno balansira usmjerenost strateško-izvršnog menadžmenta na ostvarenje financijskih ciljeva te na ostvarenje ciljeva dugoročne održivosti. Na taj način i kroz sam proces mjerenja radne uspješnosti, kroz svoje individualne ciljeve, strateški menadžment aktivno uvodi kontrolu rizika i odgovornost poslovanja u ciljeve i zadatke Bančinog svakodnevnog poslovanja.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagodbu primitaka rizicima te obrazloženje primjene tih kriterija po pojedinim kategorijama radnika

Za mjerenje uspješnosti i izračun pojedinačnog poticaja primjenjuje se načelo selektivnosti, zasluga i diferencijacije prema uspješnosti.

Sustav ocjenjivanja radne uspješnosti menadžera bazira se na sljedećoj distribuciji (matrici):

- top performer: 'individualni rezultat' > trećeg kvartila
- high performer: medijan <'individualni rezultat' < treći kvartil
- solid performer: prvi kvartil <'individualni rezultat' < medijan
- zero bonus: 'individualni rezultat' < prvi kvartil

Bonus se dodjeljuje na osnovu postignutog rezultata u rangiranju nakon "prisilne" distribucije:

- Zero bonus menadžeri (25%): ne ostvaruje pravo na bonus
- High/Solid Performers (50%): isplaćuje se dio maksimalnog bonusa
- Top Performers (25%): isplaćuje se maksimalan bonus

Menadžeri koji se plasiraju iznad trećeg kvartila na ljestvici (što je ekvivalentno 25% od ukupnog broja menadžera) primaju maksimalan bonus.

Opis i obrazloženje primjene odgode primitaka, zadržavanja primitaka te kriterija za prijenos prava iz instrumenata, po pojedinim kategorijama radnika

Banka će odgoditi značajan udio varijabilnog dijela primitaka na primjereno razdoblje. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se odgoditi određuje se u skladu s karakterom poslovanja Banke, rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosu varijabilnih primitaka tog radnika i količini rizika koju taj radnik može preuzeti.

Banka će odgoditi najmanje 40% varijabilnog dijela primitaka, a ako je iznos varijabilnog dijela primitaka izrazito visok, odgoditi će plaćanje najmanje 60% varijabilnog dijela primitaka.

Razdoblje odgode varijabilnog dijela primitaka je tri godine, nakon dospjeća komponente koja se isplaćuje unaprijed, a varijabilna komponenta se isplaćuje u tri jednake godišnje rate. Za one radnike koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije, razdoblje odgode je pet godina.

Pri isplati odgođenih primitaka primjenjuje se načelo pravilnog vremenskog razgraničavanja, a isti se ne smiju isplaćivati češće od jedanput godišnje na način i u instrumentima definiranim važećim politikama, aktima i odlukama matične banke te pozitivnim pravnim propisima Republike Hrvatske.

Banka će značajan udio varijabilnog dijela primitaka, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosom varijabilnih primitaka tog radnika i količinom rizika koju taj radnik može preuzeti. Najmanje 50% svakog varijabilnog primitka mora se sastojati od financijskih instrumenata.

12. Primici radnika

12.2. Glavne značajke politike primitaka i provođenja politike primitaka (nastavak)

Opis i obrazloženje primjene odgode primitaka, zadržavanja primitaka te kriterija za prijenos prava iz instrumenata, po pojedinim kategorijama radnika (nastavak)

Sastav odgođenog dijela naknade:

1. dio isplaćen s odgodom: 100% gotov novac;
2. dio isplaćen s odgodom: 100% financijski instrumenti;
3. dio isplaćen s odgodom: 50% financijski instrumenti te 50 % gotov novac.

Razdoblje zadržavanja financijskih instrumenata:

- dvije godine za dio instrumenata koji se dodjeljuju unaprijed;
- jedna godina za dio instrumenata koji se dodjeljuju s odgodom.

Odredbe o odgodi primitaka neće se primjenjivati na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze iznos od 100.000 kuna i na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze 30% fiksnih primitaka na godišnjoj osnovi.

Opis načina na koji kreditna institucija osigurava da primici radnika koji su uključeni u kontrolne funkcije ne ovise o uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju

Primici radnika koji su uključeni u kontrolne funkcije ovise o mjerenju njihove radne uspješnosti, a koja se temelji na MBO (Management By Objectives) sustavu i vrednovanju ostvarenja objektivnih zadanih ciljeva. Evaluiraju se 4 godišnja cilja (KPI-Ključni Pokazatelji Uspješnosti).

Osnova za nagrađivanje je uspješnost u ostvarenju poslovnih ciljeva koji se specifično određuju, uzimajući u obzir održivu uspješnost kroz višegodišnje razdoblje, uz jak fokus na odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima. Varijabilni primici kontrolnih funkcija ovise isključivo o postignutim ciljevima povezanim s djelokrugom njihova rada, neovisno o uspješnosti područja koja kontroliraju.

Tako su za rukovoditelje Sektora unutarnje revizije, Sektora za upravljanje rizicima, Sektora za compliance-a i Ureda za validaciju utvrđeni pokazatelji koji mjere njihovu uspješnost u provođenju kontrolnih aktivnosti, s obzirom na različite vrste rizika (tržišni, kreditni, kamatni, likvidnosni, operativni, rizik zemlje, rizik vezan uz ispunjavanje regulatornih odredbi, uključujući i rizik pranja novca te financiranja terorizma).

Uspješnost se mjeri kvantitativno (npr. vrijednost neočekivanog gubitka iz poslovanja, broj sankcija propisanih od strane regulatornih tijela) te kvalitativno (npr. kvaliteta suradnje s poslovanjem u poboljšanju načina upravljanja rizikom i sukladnošću, jačanje kulture/vještina rizika i sukladnosti pomoću učinkovitih smjernica za upravljanje rizicima, razvoj alata/vještina za praćenje rizika u inozemstvu, itd.), a varijabilni primici zasnovani su na različitim indikatorima, kao što su priprema smjernica, politika i metodoloških pravila upravljanja rizikom, osiguranje kontinuiranog i neovisnog nadzora nad redovitim provođenjem aktivnosti i procesa u svrhu sprječavanja, odnosno pravovremenog otkrivanja pojave nepravilnosti, tj. rizičnog ponašanja ili situacija.

12. Primici radnika

12.3. Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih primitaka koje upotrebljava kreditna institucija

Varijabilni primici jesu primici koji ovise o uspješnosti zaposlenika, organizacijskog dijela Banke ili o drugim ugovorenim kriterijima, a imaju za krajnji cilj nagraditi postignute rezultate, te su bazirani na utvrđivanju izravne veze između nagrade i kratkoročnog, odnosno dugoročnog učinka.

Varijabilni primici odražavaju uspješnost koja je održiva i prilagođena rizicima, kao i uspješnost koja nadmašuje standard očekivan u skladu s opisom radnog mjesta pojedinog zaposlenika.

Za ključno osoblje, tj. kategorije radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije definirana su posebna pravila vezano uz komponente varijabilnih naknada na način da:

- najmanje 40% naknade predmet je sustava odgođenog plaćanja na razdoblje od najmanje 3 godine
- značajan dio od najmanje 50% se odgovarajuće uravnotežuje između dionica, instrumenata povezanih s dionicama

Varijabilna nagrada podliježe naknadnim mehanizmima korekcije – 'malus' ili 'clawback' mehanizmu koji među ostalim odgovaraju i odražavaju razinu rizika, sve do točke kada se nagrada značajno smanjuje ili poništava na nulu, kako u slučaju negativnih rezultata, tako i u slučaju rezultata koji su bitno ispod predviđanja.

U svrhu primjerenog upravljanja kombinacijom fiksnog i varijabilnog dijela primitaka, poštuju se slijedeći principi:

- razlikovanje između različitih kategorija zaposlenika i osoba, a pogotovo onih pojedinaca koji se smatraju „Ključnim osobama“, u svrhu uvažavanja težine razine utjecaja na postignute rezultate te na rizik; prvenstveno, težina varijabilne komponente je značajnije ograničena nego što je to slučaj kod osoba koje su zaposlene u kontrolnim jedinicama;
- razlikovanje prema grupama stručnosti, to jest unutar sfere poslovanja, konzistentno s postignutim rezultatima koji su utvrđeni analizom karakterističnih referentnih mjera (benchmark-a), čime se nadalje osigurava poštivanje kriterija unutarnje jednakosti, zahvaljujući korištenju zajedničkih referenci za svaku pojedinu kategoriju zaposlenika i osoba osoblja;
- veća težina varijabilne komponente za ključne resurse te 'top management' sa svrhom zadržavanja ključnih resursa;
- unaprijed ograničeni maksimalni iznos nagrada, sa osiguranjem financijske održivosti politike naknada te preveniranja preuzimanja prekomjernog rizika usmjerenog na maksimalno povećanje kratkoročnih rezultata;
- usklađivanje s obzirom na tržišnu praksu, kroz stalnu usporedbu s rezultatima ispitivanja plaća/naknada i to u svrhu vrednovanja kompetitivnog poravnanja s karakterističnim referentnim tržištem;
- usklađivanje nagrade na srednju vrijednost referentnog tržišta, sukladno smjernicama politike Grupe, bez da se time umanju važnost mogućnosti uvođenja odgovarajućih mehanizama razlikovanja za posebno kritične pozicije i/ili pozicije koje uključuju posebne menedžerske kvalitete.

12. Primici radnika

12.4. Opis načina na koji se pri mjerenju uspješnosti i utvrđivanju varijabilnih primitaka uzimaju u obzir rizici kojima je izložena ili bi mogla biti izložena kreditna institucija

Korelacija između naknade, uspješnosti i rizika za sve je zaposlenike osigurana kroz:

- uravnoteženu kombinaciju nagrađivanja (pay mix plaće) budući je fiksni dio dostatno visok, čime se omogućava da se varijabilni dio koji nije zajamčen može i značajnije smanjiti sve do nule i to u slučaju nastupanja niže navedenih uvjeta;
- postojanje tzv. 'pragova' za aktiviranje sustava poticaja s kojima slijede isplate povezanih bonusa; u tu se svrhu varijabilna komponenta za kratkoročan učinak izračunava temeljem pokazatelja kao što su EVA, koja odražava profitabilnost Grupe, dok se istovremeno uzima u obzir i procijenjeni rizik te trošak kapitala i prevladavanje osnovnog minimalnog praga sveukupno postignutih rezultata, gdje se svi navedeni pokazatelji uspješnosti koriste kao referentni;
- uvođenje strukturiranog mehanizma za financiranje promjenjive komponente (bonus 'pool'), na temelju „načela financijske održivosti“, a koji odgovara iznosu koji će se dodijeliti za poticaje prema uspješnosti parametra Grupe, trenutno utvrđen kao prihod od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- korištenje mehanizma solidarnosti prema rezultatima Grupe i Sektora/Poslovne jedinice, prema kojem iznos ukupnih bonusa isplaćenih zaposlenicima svakog pojedinog organizacijskog dijela, dijelom ovisi o cjelokupnoj uspješnosti Grupe (što se odražava kroz veličinu bonus pool-a), te dijelom o uspješnosti određene Organizacijske jedinice, mjereno prema stupnju očekivanog doprinosa Grupi u prihodu od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- poštivanje načela simetrije, sukladno kojem je veličina isplaćenog bonusa striktno povezana uz ostvarene rezultate na razini Grupe, Poslovne jedinice, tj. pojedinca, te koji se stoga mogu značajno smanjiti ili svesti na nulu u slučaju negativnih rezultata;
- uvođenje „načela usmjerenog nahođenja“ prema kojem predsjednik uprave društva (CEO) dobiva zadatak da određeni dio bonus pool-a Grupe (10%), koji je nakon postizanja praga ispunio uvjete za dodjelu, dodijeli direkcijama koje su premašile svoje pragove za pristup bonusu i to kao dodatno priznanje za ostvarenu kvalitetu i razinu uspješnosti;
- poštivanje uvjeta za pristupanje bonusu predviđenih međunarodnim i nacionalnim propisima, to jest propisima na razini Grupe, postizanje potrebne razine adekvatnosti kapitala;
- korištenje prikladnih pokazatelja uspješnosti, tj. mjerenje uspješnosti iz više različitih perspektiva, kako kvantitativno (profitabilnost, rast, produktivnost, trošak rizika/održivosti) i kvalitativno (strateške aktivnosti ili projekti te menadžerske kvalitete), tako i prošireno na ostale parametre (Grupa/ Direkcija/Pojedinac);
- ocjena pojedinačnog ponašanja i pružene usluge koju priprema izravno nadređeni rukovoditelj zaposlenika, te kroz koju je moguće dokazati razinu ostvarenja kvalitativnih/kvantitativnih ciljeva dodijeljenih kako menadžmentu, tako i ostalom ključnom osoblju.

U skladu s regulatornim smjernicama, PBZ Grupa primjenjuje adekvatnu kombinaciju naknade koja je prikladno uravnotežena na način da se:

- omogući fleksibilno upravljanje troškovima rada, budući se varijabilni dio može značajno smanjiti ili čak svesti na nulu, ovisno o ostvarenoj uspješnosti tijekom predmetne godine i
- obeshrabre ponašanja koja su usmjerena na postizanje kratkoročnih rezultata, a pogotovo ukoliko ista uključuju preuzimanje većih rizika.

12. Primici radnika

12.5. Agregirane kvantitativne informacije zaposlenika čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti zaposlenika

Tablica 32. Bruto primici zaposlenika PBZ Grupe čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije raščlanjeni po poslovnim područjima

Bruto primici prema poslovnim područjima (u tisućama kuna)	Broj zaposlenika	Bruto fiksni primici	Bruto varijabilni primici *
Upravljačke funkcije	3	7.424	5.491
Poslovne funkcije (front)	4	5.248	3.249
Podrška	6	4.922	2.234
Rizici	3	2.457	1.370
Kontrolne funkcije	4	2.164	769
UKUPNO	20	22.216	13.114

* bruto varijabilni primici isplaćeni za poslovnu 2011. i 2012. godinu

Tablica 33. Bruto primici zaposlenika PBZ Grupe čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije raščlanjeni po kategorijama zaposlenika

Bruto primici prema kategorijama (u tisućama kuna)	Članovi Uprave	Više rukovodstvo	Ukupno
Bruto fiksni primici	13.561	8.655	22.216
Bruto varijabilni primici*	10.060	3.054	13.114
UKUPNO	23.621	11.709	35.330
Broj zaposlenika	7	13	20

* bruto varijabilni primici isplaćeni za poslovnu 2011. i 2012. godinu

Tablica 34. Bruto varijabilni primici zaposlenika PBZ Grupe čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije raščlanjeni po kategorijama zaposlenika

Bruto varijabilni primici prema kategorijama* (tisućama kuna)	Članovi Uprave	Više rukovodstvo	Ukupno
Gotovina	8.382	3.054	11.436
Dionice	1.678	-	1.678
UKUPNO	10.060	3.054	13.114

* bruto varijabilni primici isplaćeni za poslovnu 2011. i 2012. godinu

12. Primici radnika

12.5. Agregirane kvantitativne informacije zaposlenika čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti zaposlenika (nastavak)

Tablica 35. Stanje odgođenih bruto primitaka zaposlenika PBZ Grupe čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

Stanje odgođenih bruto primitaka* (u tisućama kuna)	Članovi Uprave	Više rukovodstvo	Ukupno
Bruto primici za koje je pravo iz primitaka preneseno u poslovnoj godini	547	-	547
Bruto primici za koje pravo iz primitaka još nije preneseno	5.899	-	5.899

* bruto varijabilni primici isplaćeni za poslovnu 2011. i 2012. godinu

Tablica 36. Bruto iznosi odgođenih primitaka zaposlenika PBZ Grupe čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

Bruto iznosi odgođenih primitaka* (u tisućama kuna)	Članovi Uprave	Više rukovodstvo	Ukupno
Bruto primici koji su utvrđeni u poslovnoj godini	2.833	-	2.833
Bruto primici koji su isplaćeni tijekom poslovne godine	547	-	547
Bruto primici koji su u poslovnoj godini smanjeni na osnovi usklađivanja primitaka s uspješnosti	274	-	274

* bruto varijabilni primici isplaćeni za poslovnu 2011. i 2012. godinu

13. Tehnike smanjenja kreditnog rizika

13.1. Metodologija

Obzirom da pri izračunu izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom Grupa primjenjuje standardizirani pristup, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi tehnike smanjenja kreditnog rizika u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija⁶.

Metodologija izračuna izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, kao i minimalni kriteriji za priznavanje svakog pojedinog instrumenta osiguranja, načine i dinamiku inicijalne i ponovnih procjena vrijednosti, propisani su internim aktima. Ispravna primjena u procesu izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik osigurana je kontrolnim točkama integriranim u sam proces izračuna.

Grupa u izračun jamstvenog kapitala uključuje na propisan način samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahtjeve iz Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, pri čemu kreditnim rizikom ponderirani iznos izloženosti umanjen zbog korištenja tehnika umanjenja kreditnog rizika ne može biti viši od kreditnim rizikom ponderiranog iznosa izloženosti koji je izračunat za isti plasman - bez primjene tehnika umanjenja kreditnog rizika.

Za pokriće jedne izloženosti⁷ Grupa istovremeno koristi više vrsta kreditne zaštite. U takvim slučajevima tijekom primjene standardiziranog pristupa iznos izloženosti dijeli se na zasebne dijelove od kojih je svaki pokriven jednom vrstom kreditne zaštite te se nakon toga za svaki dio izloženosti zasebno izračunavaju kapitalne potrebe na način propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Grupa u izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom (ponderirana rizična aktiva) uključuje utjecaj ročne neusklađenosti koja nastaje kada je preostali rok do dospijeca ugovorene kreditne zaštite kraći od dospijeca zaštićene izloženosti. Pod dospijecem kreditne zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma na koji može doći do prestanka kreditne zaštite. S tim u vezi, Grupa ne priznaje instrumente kreditne zaštite ako:

- je preostalo dospijecje kreditne zaštite kraće od tri mjeseca i kraće od dospijeca odnosno izloženosti i
- postoji ročna neusklađenost, a ugovoreni (izvorni) rok dospijeca kreditne zaštite kraći je od jedne godine.

⁶ Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (N.N. br. 1/2009., 75/2009., 02/2010 i 118/2011).

⁷ Izloženost po osnovi jedne kreditne partije/jednog plasmata/jednog rizičnog proizvoda.

13. Tehnike smanjenja kreditnog rizika (nastavak)

13.2. Instrumenti kreditne zaštite

Sukladno definicijama iz Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu, Grupa koristi sljedeće vrste kreditne zaštite:

- materijalnu kreditnu zaštitu i
- nematerijalnu kreditnu zaštitu.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

- novčani depozit;
- dužnički vrijednosni papiri središnjih država ili središnjih banaka te institucija i ostalih osoba, a koji imaju kreditni rejting u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija;
- dionice ili konvertibilne obveznice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, ali kojima se trguje na priznatoj burzi
- udjeli u investicijskim fondovima

Kod instrumenata materijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se izloženosti umanjuju za vrijednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahtjeve za priznavanje⁸, a prije primjene pondera rizika na istu.

Ostala materijalna kreditna zaštita

- polica životnog osiguranja;

Kod instrumenata ostale materijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika korigiran u ovisnosti o ponderu rizika pružatelja kreditne zaštite.

Nematerijalna kreditna zaštita

- garancije i kontra-garancije prihvatljivih pružatelja kreditne zaštite:
  - a. središnje države i središnje banke,
  - b. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
  - c. multilateralne razvojne banke,
  - d. međunarodne organizacije čijim se izloženostima dodjeljuje ponder 0%,
  - e. javna državna tijela iz dijela koja imaju tretman "središnje države",
  - f. institucije i
  - g. ostala trgovačka društva, uključujući i nadređena, podređena i pridružena trgovačka društva kreditne institucije pod uvjetom da imaju kreditni rejting priznate VIPKR za koji je Hrvatska narodna banka utvrdila da pripada najmanje 2. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s odredbama Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

Grupa za osiguranje plasmana najvećim dijelom koristi garancije izdane od strane središnje države te lokalne uprave, dok se preostali dio odnosi na garancije banaka i tijela lokalne uprave. Kod instrumenata nematerijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika pružatelja nematerijalne kreditne zaštite.

⁸ Sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (N.N. br. 1/2009., 75/2009., 02/2010 i 118/2011).

13. Tehnike smanjenja kreditnog rizika (nastavak)

13.2. Instrumenti kreditne zaštite (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz izloženosti PBZ Grupe koje su pokriveni instrumentima kreditne zaštite, po standardiziranom pristupu.

Tablica 37. Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika po standardiziranom pristupu

Kategorije izloženosti (u milijunima kuna)	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim kolateralima	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/ kontragarancijama ili kreditnim derivatima
Središnje države i središnje banke	-	-	-
Tijela regionalne ili lokalne uprave	-	-	-
Javna državna tijela	360	-	4.546
Multilateralne razvojne banke	-	-	-
Institucije (kreditne i ostale)	509	57	-
Međunarodne organizacije	-	-	-
Trgovačka društva	212	-	1.067
Stanovništvo	411	267	161
Potraživanja u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-
Potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove	-	-	-
Ostale stavke	7	-	86
UKUPNO	1.499	324	5.860